

1-20A. számú módosítással egységes szerkezetbe foglalt

20B. számú módosítás

2015/2016. MENETRENDI IDŐSZAKRA VONATKOZÓ

HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT

**A MÁV ZRT. ÉS GYSEV ZRT. NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI
PÁLYAHÁLÓZATA IGÉNYBEVÉTELENEK FELTÉTELEIRŐL**

**HATÁLYOS: 2015. DECEMBER 13. 00:00 ÓRÁTÓL 2016.
DECEMBER 10. 24:00 ÓRÁIG**

Módosítások jegyzéke

Módosítás			Hatálybalépés időpontja
sorszáma	tárgya	száma	
1.	1. sz. módosítás	VPE/301-4/2015.	2015. március 02.
2.	1A. sz. módosítás	VPE/301-9/2015.	2015. március 04.
3.	2. sz. módosítás	VPE/301-7/2015.	2015. április 06.
4.	3. sz. módosítás	VPE/301-14/2015.	2015. május 19.
5.	4. sz. módosítás	VPE/301-15/2015.	2015. május 24.
		A hálózat-hozzáférési díjak hatálybalépésének ideje (MÁV Zrt.)	2015. augusztus 24.
6.	5. sz. módosítás	VPE/301-17/2015.	2015. június 14.
7.	6. sz. módosítás	VPE/301-20/2015.	2015. június 22.
8.	7. sz. módosítás	VPE/301-23/2015.	2015. július 02.
9.	8. sz. módosítás	VPE/301-24/2015.	2015. július 14.
10.	9. sz. módosítás	VPE/301-3/2015.	2015. július 29.
11.	10. sz. módosítás	VPE/301-28/2015.	2015. augusztus 06.
12.	11. sz. módosítás	VPE/301-30/2015.	2015. augusztus 24.
13.	12. sz. módosítás	VPE/301-32/2015.	2015. szeptember 10.
14.	12A. sz. módosítás	VPE/301-45/2015.	2015. október 15.
15.	13. sz. módosítás	VPE/301-40/2015.	2015. október 28.
16.	14. sz. módosítás	VPE/301-43/2015.	2015. november 12.
17.	15. sz. módosítás	VPE/301-47/2015.	2015. november 15.
18.	16. sz. módosítás	VPE/301-51/2015.	2015. december 13.
19.	17. sz. módosítás	VPE/301-52/2015.	2015. december 14.
20.	17A. sz. módosítás	VPE/301-50/2015.	2015. december 15.
21.	17B. sz. módosítás	VPE/301-55/2015.	2015. december 19.
22.	17C. sz. módosítás	VPE/301-1/2016.	2016. január 06.
23.	17D. sz. módosítás	VPE/301-7/2016.	2016. január 26.
24.	17E. sz. módosítás	VPE/301-9/2016.	2016. február 9.
25.	17F. sz. módosítás	VPE/301-10/2016.	2016. február 26.
26.	18. sz. módosítás	VPE/301-5/2016.	2016. március 05.
27.	18A. sz. módosítás	VPE/301-11/2016.	2016. március 11.
28.	18B. sz. módosítás	VPE/301-13/2016.	2016. március 19.
29.	18C. sz. módosítás	VPE/301-16/2016.	2016. március 19.
30.	18D. sz. módosítás	VPE/301-19/2016.	2016. április 9.
31.	18E. sz. módosítás	VPE/301-21/2016.	2016. május 05.
32.	18F. sz. módosítás	VPE/301-25/2016.	2016. június 07.
33.	18G. sz. módosítás	VPE/301-26/2016.	2016. június 23.
34.	19. sz. módosítás	VPE/301-23/2016.	2016. június 27.
35.	19A. sz. módosítás	VPE/301-31/2016.	2016. július 14.
36.	19B. sz. módosítás	VPE/301-37/2016.	2016. július 28.
37.	19C. sz. módosítás	VPE/301-35/2016.	2016. augusztus 4.
38.	19D. sz. módosítás	VPE/301-39/2016.	2016. augusztus 5.
39.	20. sz. módosítás	VPE/301-33/2016.	2016. augusztus 15.

Módosítás			Hatálybalépés időpontja
sorszáma	tárgya	száma	
40.	20A. sz. módosítás	VPE/301-43/2016.	2016. augusztus 22.
41.	20B. sz. módosítás	VPE/301-44/2016.	2016. augusztus 26.

TARTALOMJEGYZÉK

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE	2
1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	8
1.1 BEVEZETÉS	8
1.1.1 A MAGYAR VASÚTI SZERVEZETEK	8
1.1.1.1 A VPE KFT. A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ, A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK ÉS A KAPACITÁSFOGLALÁSRA JOGOSULTAK (EGYÜTTESEN: KAPACITÁSIGÉNYLŐK) EGYMÁSSAL SZEMBEN GYAKOROLT JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	9
1.1.1.1.1 A VPE KFT. LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	9
1.1.1.1.1.2 A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	9
1.1.1.1.1.3 A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	10
1.1.1.1.1.4 A KAPACITÁSFOGLALÁSRA JOGOSULTAK LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	11
1.1.2 HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT KÉSZÍTÉSÉNEK KÖTELEZETTSÉGE	11
1.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT CÉLJA	12
1.3 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	12
1.3.1 ALKALMAZANDÓ IRÁNYELVEK, JOGSZABÁLYOK	12
1.3.1.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TARTALMÁT BEFOLYÁSOLÓ JOGSZABÁLYOK	12
1.3.1.2 EGYÉB KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK	13
1.4 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT JOGI STÁTUSZA	14
1.4.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT KÖTELEZŐ JELLEGE	14
1.4.2 FELELŐSSÉG A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TARTALMÁÉRT	14
1.4.3 JOGORVOSLATI LEHETŐSÉG	14
1.5 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT FELÉPÍTÉSE	15
1.6 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI	15
1.6.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA	15
1.6.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSA	16
1.6.2.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGE	16
1.6.2.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSÁNAK ELJÁRÁSI RENDJEI	16
1.6.2.2.1 A 55/2015. (IX. 30.) NFM RENDELET 5. § (1) BEKEZDÉSE SZERINTI MÓDOSÍTÁSOK:	16
1.6.2.2.2 A Vtv. 67/O. § (4) BEKEZDÉS ÉS A 55/2015. (IX. 30.) NFM RENDELET 5. § (2) BEKEZDÉS SZERINTI MÓDOSÍTÁSOK (NAPRAKÉSZSÉGI MÓDOSÍTÁS)	16
1.7 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT ELKÉSZÍTÉSE ÉS KÖZZÉTÉTELE	17
1.7.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TERVEZETÉNEK ELKÉSZÍTÉSE	17
1.7.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TERVEZETÉNEK VÉLEMÉNYEZÉSE, VÉGLEGESÍTÉSE, KÖZZÉTÉTELE	17
1.8 KAPCSOLATTARTÁS LEHETŐSÉGEI	18
1.9 TÁJÉKOZTATÓ A VERSENYKÉPES ÁRUFUVAROZÁST SZOLGÁLÓ EURÓPAI KORRIDOROKRÓL (RFC6, RFC7)	18
1.10. TÁJÉKOZTATÓ A RAILNET EUROPE TAG PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL	21
1.10.1 ONE STOP SHOP (OSS)	22
1.10.2 RNE ESZKÖZÖK	22
1.10.2.1 PATH COORDINATION SYSTEM (RNE PCS)	22
1.10.2.2 CHARGING INFORMATION SYSTEM (RNE CIS)	23
1.10.2.3 TRAIN INFORMATION SYSTEM (RNE TIS)	23
1.11 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZATBAN HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE	24
2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE	25
2.1 BEVEZETÉS	25
2.2 AZ ALAP-, JÁRULÉKOS-, KIEGÉSZÍTŐ- ÉS MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSÉNEK FELTÉTELEI	25
2.2.1 A PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁS IGÉNYLÉS FELTÉTELEI	25
2.2.2 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATOT HASZNÁLÓK KÖRE	25
2.2.3 MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY	25
2.2.4 VASÚTBIZTONSÁGI TANÚSÍTVÁNY, KIEGÉSZÍTŐ TANÚSÍTVÁNY, BIZTONSÁGI ENGEDÉLY	26
2.2.5 BIZTOSÍTÁSOK, EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	27
2.3 HOZZÁFÉRÉSI MEGÁLLAPODÁSOK A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATHOZ	27
2.3.1 KERETMEGÁLLAPODÁS	27
2.3.2 A HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI SZERZŐDÉS, ÉS A BELSŐ MEGÁLLAPODÁS	27
2.3.2.1 HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI SZERZŐDÉS	27
2.3.2.2 BELSŐ MEGÁLLAPODÁS	28

2.3.3. A PÁLYAHÁLÓZAT-KAPACITÁS FOGLALÁSÁRA VONATKOZÓ KERETSZERZŐDÉS	28
2.4 ÜZEMELTETÉSI SZABÁLYOK	29
2.4.1 A VASÚTI UTASÍTÁSOK ALKALMAZÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGE	29
2.4.2 A VONATOK KÖZLEKEDÉSE SORÁN KÖTELEZŐ OKMÁNYOK ALKALMAZÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGE	29
2.5 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONATOK, PRÓBAVONATOK ÉS RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	29
2.5.1 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	29
2.5.2 PRÓBAVONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	30
2.5.3 RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	30
2.6 VESZÉLYES ÁRUT TOVÁBBÍTÓ VONAT KÖZLEKEDTETÉSÉNEK FELTÉTELE	31
2.7 GÖRDÜLŐÁLLOMÁNY KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK	31
2.8 A SZEMÉLYZETTEL KAPCSOLATOS FELTÉTELEK	32
3. INFRASTRUKTÚRA	33
3.1 AZ INFRASTRUKTÚRA ADATOK ÉRVÉNYESSÉGE, A VÁLTOZÁSOK KÖVETÉSÉNEK MÓDJA	33
3.2 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT BEMUTATÁSA	33
3.2.1 INFRASTRUKTÚRA KORLÁTOZÁSOK	33
3.2.2 KAPCSOLÓDÓ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATOK	33
3.2.3 PÁLYAHÁLÓZATRA VONATKOZÓ TOVÁBBI INFORMÁCIÓK.....	33
3.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT JELLEMZŐI.....	34
3.3.1 FÖLDRAJZI JELLEMZŐK.....	34
3.3.1.1 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT VONALAI, VÁGÁNYHÁLÓZATA	34
3.3.1.2 NYOMTÁV.....	34
3.3.1.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT SZOLGÁLATI HELYEI.....	34
3.3.2 A VASÚTVONALAK, VONALSZAKASZOK MŰSZAKI, TECHNIKAI JELLEMZŐI	34
3.3.2.1 RAKSZELVÉNY	34
3.3.2.2 A VASÚTVONALAK ALKALMAZHATÓ LEGNAGYOBB TENGELYTERHELÉSE, FOLYÓMÉTER TERHELÉSE.....	34
3.3.2.3 LEJT-ÉS ÍVVISZONYOK	34
3.3.2.4 A VASÚTVONALAK PÁLYASEBESSÉGE	34
3.3.2.5 A KÖZLEKEDTETHETŐ VONATHOSSZ VASÚTVONALAKRA	35
3.3.2.6 VILLAMOS FELSŐVEZETÉK RENDSZER JELLEMZŐI	35
3.3.3 FORGALOMIRÁNYÍTÁSI, BIZTOSÍTÓBERENDEZÉSI ÉS HÍRKÖZLÉSI RENDSZEREK	35
3.3.3.1 BIZTOSÍTÓBERENDEZÉSI RENDSZEREK	35
3.3.3.2 FORGALOMIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK	35
3.3.3.3 ALKALMAZOTT RÁDIÓHÁLÓZAT	35
3.3.3.4 VONATBEFOLYÁSOLÓ RENDSZEREK.....	36
3.4 FORGALOMKORLÁTOZÁSOK	36
3.4.1 SZAKOSÍTOTT PÁLYAHÁLÓZAT.....	36
3.4.2 KORLÁTOZÁSOK KÖRNYEZETI TERHELÉS MIATT	36
3.4.3 KORLÁTOZÁSOK RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK, VESZÉLYES ÁRUK TOVÁBBÍTÁSA, PRÓBAVONATOK ÉS RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSE SORÁN	36
3.4.4 KORLÁTOZÁSOK ALAGUTAK MIATT	36
3.4.5 KORLÁTOZÁSOK HIDAK, MŰTÁRGYAK MIATT	36
3.5 AZ INFRASTRUKTÚRA RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	36
3.6 SZEMÉLYVONATI MŰSZAKI, ELŐKÉSZÍTŐ ÉS UTASKISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK	37
3.7 TEHERVONATI ÁLLOMÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	37
3.8 SZOLGÁLTATÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	37
3.8.1 SZEMÉLY- ÉS TEHERVONAT KÉPZŐ ÁLLOMÁSOK ÉS SZOLGÁLATI HELYEK	37
3.8.2 KÖZFORGALMÚ RAKODÓVÁGÁNYOKHOZ ÉS A HOZZÁJUK TARTOZÓ, RAKODÓTERÜLETEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS..	37
3.8.3 KARBANTARTÓ LÉTESÍTMÉNYEK	37
3.8.4 ÜZEMANYAG VÉTELEZÉSI HELYEK.....	37
3.8.5 MŰSZAKI LÉTESÍTMÉNYEK	38
3.8.5.1 ÁTTENGELYEZŐ (TENGELYÁTSZERELŐ)	38
3.8.5.2 VASÚTI JÁRMŰMÉRLEGEK.....	38
3.8.5.3 ELŐFŰTŐ/ELŐHŰTŐ BERENDEZÉSEKKEL, KÖZMŰCSATLAKOZÁSSAL RENDELKEZŐ SZOLGÁLATI HELYEK.....	38
3.9 VÁRHATÓ JELENTŐSEBB INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI MUNKÁK	38
4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS	39
4.1 BEVEZETÉS.....	39
4.2 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSI ELJÁRÁS LEÍRÁSA	39

4.2.1 AZ ORSZÁGHATÁRON ÁTMENŐ VONATOK MENETVONAL ÉS KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSE.....	39
4.3 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSI FOLYAMAT SZABÁLYAI ÉS HATÁRIDŐI	40
4.3.1 AZ ÉVES MENETVONAL-IGÉNYLÉS ÉS MENETRENDKÉSZÍTÉS HATÁRIDŐI	41
4.3.2 AZ ÉVES MENETVONAL-IGÉNYEKEN KÍVÜLI IGÉNYEK KEZELÉSE, BELEÉRTVE AZ AZONNALI IGÉNYEKET IS	42
4.3.3 PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSÉNEK HATÁRIDŐI ÉS ELJÁRÁSA	42
4.3.4 A KAPACITÁSFoglalásra JOgosult Részére KIUTALT PÁLYAHÁLÓZAT-KAPACITÁS IGÉNYEK ÁTRUHÁZÁSÁNAK ÉS FELHASZNÁLÁSÁNAK ELJÁRÁS RENDJE	43
4.4 A KAPACITÁS-ELOSZTÁS FOLYAMATA	44
4.4.1 ÖSSZEHANGOLÁSI ELJÁRÁS.....	44
4.4.2 VITÁS ESETEK RENDEZÉSE, JOGORVOSLAT LEHETŐSÉGE	44
4.4.3 TÚLTERHELT PÁLYASZAKASZ	45
4.4.3.1 TÚLTERHELT PÁLYASZAKASZ	45
4.4.3.2 PRIORITÁSI SZABÁLYOK ÉS A KÖVETENDŐ ELJÁRÁS	46
4.4.3.3 A KIUTALÁS VISSZAVONÁSA.....	46
4.4.4 A KERETMEGÁLLAPODÁS HATÁSA	47
4.5 KAPACITÁS-ELOSZTÁS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KARBANTARTÁSI, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI CÉLBŐL	47
4.5.1 AZ ELJÁRÁS LEÍRÁSA	47
4.5.1.1 VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT-KAPACITÁS BIZTOSÍTÁSA A TERVEZETT KARBANTARTÁSOKHOZ, FELÚJÍTÁSHOZ ÉS FEJLESZTÉSHEZ	47
4.5.1.2 ÉVES SZINTEN NEM TERVEZHEŐ KARBANTARTÁSI, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI MUNKÁKKAL KAPCSOLATOS KAPACITÁS ELOSZTÁSI SZABÁLYOK	47
4.6 LEMONDÁSI SZABÁLYOK, ELJÁRÁS A LEMONDÁS ELMARADÁSA MIATT	48
4.7 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK ÉS VESZÉLYES ÁRUK TOVÁBBÍTÁSA, PRÓBAVONATOK ÉS RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSE	49
4.8 KÜLÖNLEGES INTÉZKEDÉSEK ÜZEMZAVAR, VESZÉLYHELYZET ESETÉN.....	49
4.8.1 A MENETRENDSZERINTI KÖZLEKEDÉS HELYREÁLLÍTÁSÁNAK FŐBB ELVEI	49
4.8.2 ELJÁRÁSI REND	50
4.8.3 ELŐRELÁTHATÓ PROBLÉMÁK	50
4.8.4 ELŐRE NEM LÁTHATÓ PROBLÉMÁK.....	50
5. A HOZZÁFÉRÉSRE JOgosULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK.....	51
5.1 BEVEZETÉS	51
5.2 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	51
5.2.1 MENETVONAL BIZTOSÍTÁS	51
5.2.2 KÖZLEKEDTETÉS	51
5.3 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	52
5.3.1 FELŐVEZETÉKI RENDSZEREK HASZNÁLATA	52
5.3.2 ÜZEMANYAG VÉTELEZŐ HELYEK HASZNÁLATA	52
5.3.3 ÁLLOMÁSHASZNÁLAT SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK SZÁMÁRA	53
5.3.3.1 SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK MEGÁLLÁSI CÉLÚ ÁLLOMÁSHASZNÁLATA	53
5.3.3.2 SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK KIINDULÓ- / VÉGÁLLOMÁS HASZNÁLATA	53
5.3.4 ÁLLOMÁSHASZNÁLAT TEHERVONATOK SZÁMÁRA	54
5.3.5 RENDEZŐ PÁLYAUDVAROKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	54
5.3.6 VONATKÉPZŐ LÉTESÍTMÉNYEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	55
5.3.7 JÁRMŰTÁROLÁS.....	55
5.3.8 EGYÉB JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	55
5.3.8.1 VASÚTI JÁRMŰMÉRLEG HASZNÁLATA	55
5.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	56
5.4.1 VONTATÁSI VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	56
5.4.2 VONTATÁSI FELHASZNÁLÁSÚ ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSA	57
5.4.3 EGYÉB ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	57
5.4.3.1 VÍZTÖLTÉSHEZ HASZNÁLT VÍZ BIZTOSÍTÁSA	57
5.4.3.2. NEM VONTATÁSI CÉLRA (ELŐFÜTÉSHEZ, ELŐHÜTÉSHEZ) FELHASZNÁLT VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSA.....	57
5.4.3.3. NEM VONTATÁSI CÉLRA (ELŐFÜTÉSHEZ, ELŐHÜTÉSHEZ) FELHASZNÁLT ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSA	57
5.4.4. TOLATÓSZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSA.....	57
5.4.5 TOLATÓSZEMÉLYZET RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	58
5.4.6 VONTATÓJÁRMŰ BIZTOSÍTÁSA TOLATÁS CÉLJÁBÓL	58
5.4.7 VONTATÓJÁRMŰ RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	59
5.4.8 KÜLSŐ VONATFELVÉTEL.....	59
5.4.9 VONAT ELŐKÉSZÍTÉS	59

5.4.10 SZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSA MÉRLEGELÉSHEZ	60
5.4.11 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNY, VESZÉLYES ÁRU TOVÁBBÍTÁSA, PRÓBAVONAT, RO-LA VONAT KÖZLEKEDTETÉS	60
5.4.12 TENGELYÁTSZERELÉS	60
5.4.13 FORGÓVÁZ HASZNÁLAT	60
5.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	61
5.5.1 VASÚTI JÁRMŰ MŰSZAKI VIZSGÁLATA	61
6.1 DÍJSZABÁSI ALAPELVEK	62
6.1.1 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	63
6.1.1.1 A MENETVONALAK FELHASZNÁLÁSA	63
6.1.2 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	64
6.1.2.1 FELSŐVEZETÉK HASZNÁLATI DÍJ	64
6.1.2.2 ÜZEMANYAG VÉTELEZŐ HELYEK HASZNÁLATÁNAK DÍJA	64
6.1.2.3 ÁLLOMÁSHASZNÁLAT DÍJA SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK SZÁMÁRA	64
6.1.2.4 ÁLLOMÁSHASZNÁLAT DÍJA TEHERVONATOK SZÁMÁRA	65
6.1.2.5 RENDEZŐ PÁLYAUDVAROKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS DÍJA	65
6.1.2.6 VONATKÉPZŐ LÉTESÍTMÉNYEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS DÍJA	65
6.1.2.7 JÁRMŰTÁROLÁSI DÍJ	65
6.1.2.8 VASÚTI JÁRMŰMÉRLEG HASZNÁLATÁNAK DÍJA	65
6.1.3 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	65
6.1.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	66
6.1.4.1 VONTATÁSI VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSÁNAK DÍJA	66
6.1.4.2 VONTATÁSI FELHASZNÁLÁSÚ ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSÁNAK DÍJA	66
6.1.4.3 EGYÉB ENERGIA SZOLGÁLTATÁS DÍJA	66
6.1.4.3.1 VÍZTÖLTÉSHEZ HASZNÁLT VÍZ DÍJA	66
6.1.4.3.2 NEM VONTATÁSI CÉLRA (ELŐFÜTÉSHEZ, ELŐHŰTÉSHEZ) FELHASZNÁLT VILLAMOS ENERGIA DÍJ	66
6.1.4.3.3 NEM VONTATÁSI CÉLRA (ELŐFÜTÉSHEZ, ELŐHŰTÉSHEZ) FELHASZNÁLT ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSÁNAK DÍJA	66
6.1.4.4 TOLATÓSZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSI DÍJ	67
6.1.4.5 TOLATÓSZEMÉLYZET RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA DÍJ	68
6.1.4.6 VONTATÓJÁRMŰ BIZTOSÍTÁSI DÍJ	68
6.1.4.7 VONTATÓJÁRMŰ RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA DÍJ	68
6.1.4.8 VONATFELVÉTELI SZEMÉLYZETI DÍJ	68
6.1.4.9 VONAT ELŐKÉSZÍTÉS DÍJA	68
6.1.4.10 MÉRLEGELÉSHEZ BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYZETI DÍJ	69
6.1.4.11 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNY TOVÁBBÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ENGEDÉLY KIADÁSÁNAK DÍJA	69
6.1.4.12 TENGELYÁTSZERELÉSI DÍJ	69
6.1.4.13 FORGÓVÁZ HASZNÁLATI DÍJ	69
6.1.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK DÍJA	69
6.1.5.1 VASÚTI JÁRMŰ MŰSZAKI VIZSGÁLATÁNAK DÍJA	69
6.2 DÍJSZABÁSI RENDSZER	69
6.3 DÍJAK	69
6.3.1 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	70
6.3.1.1 MENETVONAL BIZTOSÍTÁSI DÍJAK	70
6.3.1.2 KÖZLEKEDTETÉSI DÍJAK	70
6.3.2 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	71
6.3.2.1 A MÁV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	71
6.3.2.2 A GYSEV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	72
6.3.3 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	73
6.3.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	74
6.3.4.1 A MÁV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	74
6.3.4.2 A GYSEV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	75
6.3.5.1 A GYSEV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI	76
6.4 TELJESÍTMÉNYÖSZTÖNZŐ RENDSZER	76
6.5 A DÍJSZABÁSI RENDSZER ÉS A DÍJAK VÁRHATÓ VÁLTOZÁSAI	77
6.6 A SZÁMLÁZÁS MENETE	77

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1.1 Bevezetés

1.1.1 A magyar vasúti szervezetek

Magyarország jelenlegi vasúti rendszere az Európai uniós előírásoknak megfelelően került kialakításra.

A vasúti szervezetek:

- a) *Vasúti igazgatási szerv:* A Nemzeti Közlekedési Hatóság, Központ Piacfelügyeleti és Utasjogi Főosztály Vasúti Igazgatási Osztály melynek feladat-, és hatáskörét a Vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.). 69 §-a szabályozza.
- b) *Vasúti közlekedési hatóság:* A Nemzeti Közlekedési Hatóság Ütügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal Vasúti Főosztály Vasútbiztonsági és Ellenőrzési Osztály, melynek feladat-, és hatáskörét a Vtv. 80 § -a szabályozza.
- c) *Országos pályahálózatot működtető vasúti társaságok (a továbbiakban: pályahálózat-működtető):* Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetését a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban MÁV Zrt.), illetve a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: GYSEV Zrt.). Feladataikat a Vtv. 2. § 4.12. pontja határozza meg.
- d) *Vállalkozó vasúti társaságok:* Olyan, működési engedéllyel rendelkező gazdasági társaság, amelynek fő tevékenysége vasúti árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás nyújtása, azzal a megkötéssel, hogy e vállalkozásnak kell a vontatást biztosítania. Ideértendők a csak vontatást nyújtó társaságok is.
- e) *Hozzáférésre jogosult:*
  - ea) a belföldön bejegyzett vasúti társaság,
  - eb) vasúti árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
  - ec) nemzetközi személyszállítás céljából más EGT-államban létrejött, a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
  - ed) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén.
  - ee) vállalkozó vasúti társaságok nemzetközi csoportosulása;
- f) *Kapacitásfoglalásra jogosult:* Az a közszolgáltatást nyújtó, vagy a pályahálózat-kapacitás megszerzésében kereskedelmi érdekeltséggel bíró nem hozzáférésre jogosult természetes vagy EGT-tagállamban bejegyzett jogi személy, továbbá szállítató, szállítmányozó és kombinált fuvarozással foglalkozó szállító, aki a vasúti pályahálózat-működtetővel a vasúti pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződést köt.
- g) *Vasúti Pályakapacitás-elosztó szervezet:* A VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: VPE Kft.), amely a Vtv. 67/P.§ (3) bekezdés alapján a Vtv. 87/D. § (2) bekezdésében meghatározott időpontig az alábbi feladatokat látja el:
  - ga) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása, beleértve mind az egyes menetvonalak meghatározását, mind azok rendelkezésre állásának felmérését, mind azok elosztását,
  - gb) a pályahálózat-működtető által működtetett vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségeinek a meghatározása,
  - gc) a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum megállapítása, illetőleg a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak

összegének meghatározása, nem független pályahálózat-működtető esetén a díjak beszedése,
gd) a pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozása.

1.1.1.1 A VPE Kft. a pályahálózat-működtető, a hozzáférésre jogosultak és a kapacitásfoglalásra jogosultak (együttesen: kapacitásigénylők) egymással szemben gyakorolt jogai és kötelezettségei

1.1.1.1.1 A VPE Kft. legfontosabb jogai és kötelességei

A VPE Kft. a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés biztosítása érdekében jogosult és köteles:

- a) menetvonal -, szolgáltatás-, és vágányzári igényeket elbírálni, a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitását elosztani, a túlterhelt vasúti pályaszakaszok elkerülése, valamint a túlterheltség kialakulásának megelőzése érdekében a 4.4.3.1 pont szerint helyettesítő pályaszakaszokat kijelölni, illetve a fenntartott kapacitást visszavonni,
- b) a vasúti pályahálózat kapacitását, valamint az igényelt nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat a 4.4.3.2 pontban meghatározott prioritási szabályok figyelembe vételével, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen elosztani, betartani a menetvonal-elosztásra vonatkozó ütemtervet, éves üzemi menetrendet készíteni,
- c) a kapacitásfoglalási keretszerződés megszűnése, megszüntetése esetén a kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt és fel nem használt vasúti pályahálózat-kapacitást visszavonni.
- d) a hozzáférésre jogosultak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatához, valamint a kapacitásfoglalásra jogosultak foglaláshoz szükséges okiratainak, dokumentumainak meglétéről meggyőződni,
- e) a pályahálózat-működtetőket - a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásra benyújtott igénylést követően haladéktalanul - írásban tájékoztatni, hogy mely hozzáférésre jogosultak jogosultak a vasúti pályahálózat igénybevételére,
- f) a Díjképzési Módszertant (DM) elkészíteni, karbantartani,
- g) a Díjszámítási Dokumentumot (DD) elkészíteni, karbantartani,
- h) veszélyhelyzet esetén, ha a pályahálózat-működtető a Vtv. 31. § (2) bekezdés b) pontja alapján a menetvonalat visszavonta, a kapacitásigénylők kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat felajánlani,
- i) kiutalt menetvonal használati jogát visszavonni működési engedély felfüggesztése, menetvonal küszöbérték - Hálózati Üzletszabályzat 4.4.3.3 pont - alatti használata esetén,
- j) előzetes nemzetközi menetvonalakat meghatározni,
- k) a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokat kijelölni,
- l) a szakosított infrastruktúrát kijelölni,
- m) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díj összegét meghatározni,
- n) viták esetén egyeztetéseket kezdeményezni a kapacitásigénylők és a pályahálózat-működtető között,
- o) az érdekeltekkel történt egyeztetést követően elkészíteni a Hálózati Üzletszabályzatot, illetve átvezetni az annak módosításaira vonatkozó javaslatát,
- p) a tudomására jutott információkat bizalmasan kezelni.

1.1.1.1.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai és kötelességei

A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai:

- a) veszélyhelyzet esetén a kiutalt menetvonalak visszavonása,

- b) üzemi vonatok közlekedtetése a VPE Kft. pályahálózat-kapacitás kiutalása alapján,

A pályahálózat-működtetők legfontosabb kötelességei:

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtetni,
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez kapcsolódó szakmai utasításokat honlapján közzétenni a Hálózati Üzletszabályzatnak az utasítások közzétételére és hatálybaléptetésre vonatkozó szabályai szerint,
- c) a honlapján folyamatos naprakész tájékoztatást adni a vasúti pályahálózat kapacitás veszélyhelyzetből fakadó korlátozásairól,
- d) intézkedni az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetéséről
- e) közvetlenül tájékoztatni a VPE Kft-t és az érintett kapacitásigénylőket a kiutalt menetvonalat érintő bármilyen eseményről,
- f) a Hálózati Üzletszabályzat elkészítéséhez és módosításához a VPE Kft. részére a szükséges információkat megadni,
- g) a vasúti pályahálózat törzsadat-állományát karbantartani, ennek változásáról a VPE Kft-t folyamatosan értesíteni,
- h) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a VPE Kft-t és a kapacitásigénylőket,
- i) a tudomására jutott üzleti információkat bizalmasan kezelni,
- j) a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat nyújtani,
- k) a kiutalt pályahálózat-kapacitás biztosítása mellett a vasúti pályahálózatot és a kiszolgáló létesítményeket olyan állapotban tartani, hogy az megfeleljen a biztonságos közlekedés feltételeinek,
- l) a VPE Kft-t haladéktalanul tájékoztatni a kapacitásfoglalási keretszerződés megkötését követően arról, hogy kik jogosultak vasúti pályahálózat-kapacitás és pályavasúti szolgáltatás igénylésére, illetve - értesíteni a kapacitásfoglalási jogosultság megszűnéséről.

1.1.1.1.3 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei

A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai:

- a) nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás-igénylést benyújtani, a kiutalt menetvonal alapján közlekedni, a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni,
- b) a menetrend-tervezettel kapcsolatban egyeztetési eljárást kezdeményezni,
- c) jogvitás eljárást kezdeményezni a vasúti igazgatási szervnél az 1.4.3 pontban foglalt esetekben.

A hozzáférésre jogosultak legfontosabb kötelezettségei:

- a) a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételeiben bekövetkezett változásokról a VPE Kft-t haladéktalanul, de legkésőbb a változást követő 5 napon belül értesíteni,
- b) személyszállító vonatok esetében a vonat kiindulási állomásról vagy kocsik ki-, besorozó állomásról való menetrend szerinti indulása, illetve a határállomásra való érkezése előtt legalább 30 perccel - a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzítettek alapján - a vonat összeállításáról a pályahálózat-működtetőt értesíteni,
- c) tehervonatok határállomásra való érkezése, illetve kiinduló vagy olyan állomásról történő indulása esetén, ahol a vonat összeállítása megváltozott, a vonat összeállításáról, amennyiben van, akkor a rendkívüli küldemény, veszélyes áru adatairól, illetve minden további, a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzített adatról

- a pályahálózat-működtetőt az érkezés/indulás előtt legalább 30 perccel (elektronikus úton a pályahálózat-működtető információs rendszerén keresztül) értesíteni,
- d) a pályahálózat-működtető által a vonatforgalom lebonyolításával kapcsolatban adott utasításokat és rendelkezéseket betartani,
  - e) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik a vasútbiztonság területén eleget tesznek a hazai és a nemzetközi előírásoknak, szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet, valamint rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel és az előírt vizsgákkal,
  - f) cégjegyzésre jogosult aláírásával tett nyilatkozatban elektronikus úton haladéktalanul a VPE Kft felé jelezni, hogy a kapacitásfoglalásra jogosult kijelölését nem fogadja el,
  - g) a vasúti pálya és tartozékainak használata ellenében felszámított hálózat-hozzáférési díjat és a nyújtott szolgáltatások ellenértékét az előírt határidőn belül megfizetni,
  - h) a pályahálózat-működtető kérésére a Vtv.-ben meghatározott esetekben a zavarok elhárításában térítés ellenében közreműködni,
  - i) a vonat közlekedése során tapasztalt rendkívüli eseményt a pályahálózat-működtetőnek azonnal jelenteni,
  - j) a saját vonatával kapcsolatos rendkívüli eseményt kivizsgálni, illetve az esemény kivizsgálásában közreműködni, a műszaki, vegyi mentésről intézkedni,
  - k) közreműködni a keletkezett veszélyhelyzet elhárításában az indokolt költségek elszámolásával,
  - l) rendkívüli esemény bekövetkeztekor túrni a vasúti forgalom zavartatását,
  - m) nemzetközi forgalomban a vonatok közlekedtetéséhez szükséges adatok, információk átvételét/átadását legkésőbb a határállomáson megtenni,
  - n) betartani az UIC rakodási szabályokat,
  - o) a pályahálózat működtetése érdekében a 2.4.1 pontban meghatározott utasításokban előírt bizonylatokat vezetni, az adatszolgáltatást biztosítani a teljesítmények elszámolása érdekében.

1.1.1.1.4 A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei

A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb jogai:

- a) nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás-igényt benyújtani.

A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb kötelezettségei:

- a) az általa igényelt és részére kiutalt pályakapacitást ténylegesen felhasználó hozzáférésre jogosultat megnevezni a felhasználás időpontja előtt legalább 10 nappal,
- b) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik rendelkeznek a pályavasúti szolgáltatás igényléséhez szükséges ismeretekkel, és szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet,
- c) a VPE Kft. és a pályahálózat-működtető írásbeli értesítése haladéktalanul minden olyan akadályról és körülményről, amely a részére kiutalt pályavasúti kapacitás felhasználását/használati jogának átruházását vagy a kapacitásigénylés feltételeit befolyásolja.

1.1.2 Hálózati Üzletszabályzat készítésének kötelezettsége

A nemzetközi és nemzeti jogszabályi előírásoknak megfelelő szerkezettel és tartalommal elkészített Hálózati Üzletszabályzatot közzé kell tenni.

1.2 A Hálózati Üzletszabályzat célja

A Hálózati Üzletszabályzat célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés, a vasúti pályahálózat használata, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatások igénybevételének feltételeit és eljárási rendjét.

A Vtv 67/O. § (1) bekezdése értelmében a Hálózati Üzletszabályzatnak tartalmaznia kell:

- a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeket,
- a díjképzési rendszer elemeit, illetve azok alkalmazásának részletes feltételeit,
- a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve az összehangolási eljárás szabályait is, továbbá
- a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki jellemzőket.

A Hálózati Üzletszabályzat a közzétételét követő menetrendi évben mind a kapacitásigénylők, mind a VPE Kft. részére tervezési célokat szolgál, mivel:

- a kapacitásigénylők valamint a vasúti pályahálózat karbantartását, felújítását és fejlesztését végző pályahálózat-működtetők a közzétett Hálózati Üzletszabályzat előírásaihoz igazodóan tervezik és nyújtják be a VPE Kft.-hez a Hálózati Üzletszabályzat közzétételét követően a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre vonatkozó pályahálózat- és szolgáltatás-kapacitás iránti éves és éves pótlólagos igényeket,
- a VPE Kft. a fentiek szerint benyújtott igények alapján készíti el a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi időszakra vonatkozó éves üzemi menetrendet.

1.3 Jogszabályi háttér

1.3.1 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok

1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok

- 2012/34/EU irányelv az egységes európai vasúti térség létrehozásáról
- 913/2010/EU rendelet a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról,
- Az Európai Parlament és a Tanács 2004/49/EK Irányelve (2004. április 29.) a közösségi vasutak biztonságáról, valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúrakapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról,
- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről,
- **2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról,**
- Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- 268/2009. (XII. 1.) Korm. rendelet a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a nem független vasúti pályahálózat-működtető közötti jogviszonyról,
- 40/2006. (VI. 26.) GKM rendelet a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról,
- 45/2006. (VII. 11.) GKM rendelet a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről,
- 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet a Nemzeti Közlekedési Hatóságról,
- 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről,

- 58/2015. (IX. 30.) NFM rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól,
- 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól,
- 57/2015. (IX. 30.) NFM rendelet a vasúti teljesítményösztönző rendszer részletes szabályairól
- 18/1998. (VII. 3.) KHVM rendelet az Országos Vasúti Szabályzat II. kötetének kiadásáról,
- 194/2016. (VII.13.) Korm. rendelet az országos vasúti mellékvonalak felsorolásáról,
- 15/2010. (III.5.) KHEM rendelet a személyszállítási közszolgáltatási menetrendek egységes egyeztetési eljárásáról.

1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogszabályok

- A Bizottság 1305/2014/EU Rendelete (2014. december 11.) az Európai Unió vasúti rendszerének a fuvarozási szolgáltatások telematikai alkalmazásai elnevezésű alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokról és a 62/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről,
- 2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a vízi közlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról,
- 2006. évi LXXVII. törvény a Bernben, 1980. május 9-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv kihirdetéséről,
- 2011. évi LXXX. törvény a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt jegyzőkönyv C Függeléke 2011. évi módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről,
- 2011. évi XXXVII. törvény a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SzMGsZ) és Mellékletei módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetben történő kihirdetéséről; valamint e jogszabály kapcsolódó módosításai,
- 1371/2007/EK rendelet a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről,
- 8/2006. (I. 13.) Korm. rendelet a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról,
- 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről,
- 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról,
- 31/2010. (XII.23.) NFM rendelet a vasúti járművek üzembe helyezése engedélyezéséről, időszakos vizsgálatáról és hatósági nyilvántartásáról,
- 19/2011. (V.10.) NFM rendelet a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól,
- 103/2003. (XII.27.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról,
- 24/2012. (V. 8.) NFM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának, valamint az üzembentartói vizsgálat részletes szabályairól,
- 30/2010. (XII.23.) NFM rendelet a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,
- 72/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a közlekedési hatóság által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,

- 9/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 271/2009. (XII.1) Korm. rendelet az országos működési engedély alapján végzett vasúti személyszállítás részletes feltételeiről,
- 10/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módjáról és feltételeiről,
- 32/2009. (II.19.) Korm. rendelet a vasúti árufuvarozási szerződésekre vonatkozó részletes szabályokról
- 6/2010. (I. 21.) Korm. rendelet a vasúti társaságok nem vasúti balesetből eredő károk fedezésére szolgáló kötelező kárfedezeti képességének biztosításáról,
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól,
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről,
- 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről,
- 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról,
- 2003. évi CXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól,
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról,
- 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól,
- 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a levegő védelméről,
- 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről,
- 312/2011. (XII.23.) Korm. rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerv eljárásai során a veszélyes áruk vasúti és belvízi szállításának ellenőrzésére és a bírság kivetésére vonatkozó egységes eljárás szabályairól, továbbá az egyes szabálytalanságokért kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatok általános szabályairól.

1.4 A Hálózati Üzletszabályzat jogi státusza

1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat kötelező jellege

A Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak alkalmazása a pályahálózat-működtetőre, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni kívánó hozzáférésre jogosult, a pályavasúti szolgáltatást igényelni kívánó kapacitásfoglalásra jogosult, valamint a VPE Kft-re vonatkozóan egyaránt kötelező.

1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzat tartalmáért

A VPE Kft., mint a Hálózati Üzletszabályzat készítője felelős a Hálózati Üzletszabályzatnak a vonatkozó nemzetközi, közösségi és nemzeti jogszabályoknak való megfeleléséért. A pályahálózat-működtetőt terheli a felelősség azokért az adatokért, amelyeket a Vtv. 67/P. § (4) bekezdése, illetve és a 268/2009. (XII.1.) Korm. rendelet 2. és 3. §-a, valamint a pályahálózat-működtető és a Hálózati Üzletszabályzat készítője között létrejött együttműködési megállapodásban rögzítettek alapján bocsát rendelkezésre.

1.4.3 Jogorvoslati lehetőség

A hozzáférésre jogosult, a kapacitásfoglalásra jogosult vagy a pályahálózat-működtető a Vtv. 79/B. § (1) bekezdésében foglaltak alapján jogvitás eljárást kezdeményezhet a vasúti igazgatási szervnél, valamint a Vtv. 79/B. § (5) bekezdésében foglaltak alapján közvetlenül bírósághoz is fordulhat amennyiben álláspontja szerint:

- a) a pályahálózat-működtetője, vagy a VPE Kft. megsértette a Hálózati Üzletszabályzatban megállapított valamely kötelezettségét,

- b) a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,
- c) a Díjképzési Módszertan ellentétes a Vtv., illetőleg a vonatkozó külön jogszabályban foglaltakkal,
- d) a Díjszámítási Dokumentum vagy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő díjak, kedvezmények és felárak nem a Vtv-ben, illetve a vonatkozó külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően kerültek meghatározásra, vagy a Hálózati Üzletszabályzatban nem a Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjak szerepelnek,
- e) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó eljárás során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- f) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó eseti igénybejelentés elintézése során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes jelen Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- g) valamely szerződő fél megsértette a pályahálózathoz való nyílt hozzáférés tárgyában kötött szerződést, vagy a menetvonal igénybevételeért fizetendő hálózat-hozzáférési díj mértéke jogszabálysértően illetve a Hálózati Üzletszabályzatba ütköző módon került megállapításra.

A jogorvoslati kérelmet a Vtv. 79/B. § (2) bekezdésében rögzített határidőkhöz igazodóan kell előterjeszteni. A kérelem tartalmi követelményeit a Vtv. 79/B. § (3) bekezdése foglalja össze.

A kapacitásfoglalásra jogosult jogorvoslati kérelmet a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény alapján, a hatáskörrel rendelkező illetékes bírósághoz nyújthat be.

1.5 A Hálózati Üzletszabályzat felépítése

A Hálózati Üzletszabályzat a nemzetközi előírásokhoz és gyakorlathoz igazodóan hat fő fejezetre és mellékletekre tagolódik:

1. fejezet: Általános tudnivalók
2. fejezet: A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele
3. fejezet: Infrastruktúra
4. fejezet: Kapacitás-elosztás
5. fejezet: A hozzáférésre jogosultak számára nyújtandó szolgáltatások
6. fejezet: Díjak

Mellékletek

1.6 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya és módosításának szabályai

1.6.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya

Jelen Hálózati Üzletszabályzat 2015. december 13. 00:00 órától 2016. december 10. 24:00óráig hatályos.

A Hálózati Üzletszabályzat területi hatálya kiterjed a MÁV Zrt., GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokra.

1.6.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása

1.6.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége

A Hálózati Üzletszabályzatot folyamatosan aktualizálni, szükség szerint módosítani kell (2012/34/EU irányelv 27. cikk 3. bekezdés, Vtv. 67/O. § (4) bekezdés, 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 5. §).

A VPE Kft. köteles valamennyi módosítás tényét a Hálózati Üzletszabályzat elválaszthatatlan részét képező „Módosítások jegyzéké”-ben a hatálybalépés időpontjának feltüntetésével rögzíteni (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 5. § (3) bekezdés).

A Hálózati Üzletszabályzat jogszabályokban előírt módosítások eljárási rendjében különbséget kell tenni a Vtv. 67/O. § (4) bekezdés és az 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 5. § (2) bekezdés szerinti módosítások (naprakészítési módosítás), valamint az 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti módosítások között.

1.6.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendjei

1.6.2.2.1 A 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti módosítások:

- a) a vasúti struktúra változásából fakadó módosítások a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztási folyamat szabályaiban és határidőiben történő változások,
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőiben bekövetkező olyan változások, melyek hatással vannak a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakra, kiutalt szolgáltatás és menetvonal-igényekre hatással vannak,
- c) az egyes vasúti társaságok által a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokban bekövetkező mennyiségi vagy minőségi változások,
- d) valamint a pályavasúti szolgáltatásokhoz kapcsolódó hálózat-hozzáférési díjakban történő változások.

Eljárási rendje:

- A VPE Kft. köteles az egyeztetési lehetőség biztosítása érdekében a Hálózati Üzletszabályzat módosításának tervezetét - annak közzétételét legalább 30 nappal megelőzően - honlapján nyilvánosságra hozni, egyidejűleg a nyilvánosságra hozatal tényéről a kapacitásigénylőket elektronikus úton tájékoztatni.
- Az érdekeltek a nyilvánosságra hozatalt követő 10 napon belül tehetik meg a módosítás tervezetével kapcsolatos észrevételeiket, amelyeket a VPE Kft. a módosítás véglegesítése során figyelembe vesz. (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 5. § (1) bekezdés).
- Az így véglegesített módosítást a VPE Kft. a hatályba lépés időpontjának feltüntetésével honlapján közzéteszi és egységes szerkezetbe foglalva a hatályba lépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi (Vtv. 67/O. § (4) bekezdés, 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 6. §).

1.6.2.2.2 A Vtv. 67/O. § (4) bekezdés és a 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 5. § (2) bekezdés szerinti módosítások (naprakészítési módosítás)

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó jogszabályokban,
- b) a pályahálózat-működtetőknek, a közlekedési igazgatási szerveinek, vagy a kapacitás-elosztó szervezetnek a Hálózati Üzletszabályzatban feltüntetett adataiban,

- c) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőiben a hálózat-hozzáférési díjakra, kiutalt szolgáltatás és menetvonal igényekre gyakorolt hatás nélkül bekövetkező változások esetén.

Eljárási rendje:

- A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. az általuk működtetett pályahálózat műszaki és üzemi jellemzőinek - a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatások hozzáférésre jogosultak által történő igénybevételének feltételeit befolyásoló - változásairól köteles a VPE Kft-t haladéktalanul, megfelelően dokumentáltan, elektronikus úton és írásban is tájékoztatni.
- A VPE Kft. köteles a fentiekben felsorolt esetekben bekövetkezett változásokat a Hálózati Üzletszabályzat megfelelő helyén átvezetni és a módosítás VPE Kft. honlapján történő közzétételéről gondoskodni, valamint a kapacitásigénylőket elektronikus úton tájékoztatni.

1.7 A Hálózati Üzletszabályzat elkészítése és közzététele

1.7.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése

A VPE Kft-nek a vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályokban foglaltak alapján, a pályahálózat-működtetőtől megkapott műszaki és üzemi információk figyelembe vételével minden évben el kell készítenie az adott naptári évet követő második menetrendi évben hatályos Hálózati Üzletszabályzat tervezetét (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 4. §).

A VPE Kft. a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatára vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az érdekeltek egyetértése alapján egyesítette (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 4. § (6) bekezdés).

1.7.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele

A Hálózati Üzletszabályzat tervezetét a véglegesített Hálózati Üzletszabályzat közzétételét legalább 30 nappal megelőzően a VPE Kft. honlapján nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy a kapacitásigénylők számára lehetőség nyíljon az abban foglaltak érdemi véleményezésére, észrevételeik megtételére. A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének nyilvánosságra hozataláról a VPE Kft. köteles a kapacitásigénylőket és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezeteit elektronikus úton haladéktalanul tájékoztatni (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 4. § (1) bekezdés).

Az érdekeltek a Hálózati Üzletszabályzat nyilvánosságra hozatalát követő 10 napon belül tehetik meg észrevételeiket (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 4. § (1) bekezdés). A beérkezett észrevételekről, illetve az egyeztetéssel kapcsolatos minden körülményről a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul tájékoztatni kell (Vtv. 67/O. § (2) bekezdés).

A VPE Kft. az adott menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az ugyanarra a menetrendi évre vonatkozó éves menetvonal igények benyújtási határidejének lejárta előtt legalább négy hónappal - legkésőbb december második szombatján - honlapján (www.vpe.hu) magyar és angol nyelven közzéteszi, valamint a szabályzat kiadásának költségeit meg nem haladó összegű ellenérték fejében nyomtatott formában is a kapacitásigénylők rendelkezésére bocsátja (2012/34/EU irányelv 27. cikk 1. bekezdés, Vtv. 67/O. § (3) bekezdés, 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 4. § (2) bekezdés).

A VPE Kft. a véglegesített Hálózati Üzletszabályzatot a hatálybalépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi. (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 6. §).

1.8 Kapcsolattartás lehetőségei

VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság

Cím: H-1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 48.
Telefon: +36 1/301-9925,
+36 1/301-9926
Vasúti telefon: 01-72-64
01-72-70
Fax: +36 1/269-0631
E-mail: oss@vpe.hu
Honlap: www.vpe.hu

Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ

Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon: +36 1/373-1400
Fax: +36 1/332-6532
E-mail: office@nkh.gov.hu
Honlap: www.nkh.hu

MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Cím: H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.
Telefon: +36 1/511-4801
Fax: +36 1/511-3307
E-mail: erteakesites.palyavasut@mav.hu
Honlap: <http://www.mav.hu/szolgalattasok/palyakapacitas.php>

Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: +36 99/517-405
Fax: +36 99/517-308
E-mail: palyavasut@gysev.hu
Honlap: www.gysev.hu

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. Forgalomirányítási Központjainak elérhetőségét az 1.8 számú melléklet tartalmazza.

1.9 Tájékoztató a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai korridorokról (RFC6, RFC7)

2010-ben az Európai Parlament és a Tanács rendeletet hozott egy versenyképes árufuvarozást szolgáló, nemzetközi teher korridorokból álló európai vasúti hálózat létrehozásáról.

A cél megbízható és jó minőségű vasúti árufuvarozási szolgáltatások elérése, hogy más szállítási módokkal szemben versenyképessé tegyék a vasutat.

A 913/2010/EU Rendelet (továbbiakban: Rendelet) bevezetésének fő célja az volt, hogy fejlessze a pályahálózat-működtetők által a nemzetközi árufuvarozóknak nyújtott szolgáltatások minőségét. Számos kezdeményezés hozzájárult a korridor elgondolás megvalósításához: az első vasúti csomag, a TEN-T (Transzeurópai közlekedési hálózat) program, a tagállamok és a pályahálózat-működtetők közötti együttműködés az ERTMS keretei között, valamint a TAF TSI telepítése.

A Rendeleten keresztül az Európai Unió az alábbi fő területeken kíván cselekedni a harmonizációs folyamatnak megfelelően:

- a pályahálózat-működtetők közötti koordináció fejlesztése,
- a pályahálózathoz való hozzáférés feltételeinek fejlesztése,
- a tehervonatok megfelelő elsőbbségének biztosítása,
- az intermodalitás fejlesztése a korridorok mentén.

A fenti célok elérésének érdekében az Európai Unió kilenc nemzetközi árufuvarozási korridort (RFC) jelölt ki az EU vasúthálózatán.

Az RFC korridorok főbb jellemzőit az alábbi táblázat mutatja be (1316/2013/EU rendelet alapján):

RFC korridor neve	Tagállamok	Főágak (1)	Az árufuvarozási korridorok létrehozása
„Rhine-Alpine”	NL, BE, DE, IT	Zeebrugge-Antwerpen/Amsterdam/Vlissingen (2)/Rotterdam-Duisburg-(Bázel)-Milánó-Genova	2013. november 10-ig
„North Sea - Mediterranean”	NL, BE, LU, FR, UK (2)	Glasgow (3)/Edinburgh (3)/Southampton (3)/Felixstowe (3)-London (2)/Dunkerque (2)/Lille (2)/Liège (2)/Párizs (2)/Amsterdam (2)-Rotterdam-Zeebrugge (2)/Antwerpen-Luxemburg-Metz-Dijon-Lyon/(Bázel)-Marseille (2)	2013. november 10-ig
„Scandinavian-Mediterranean”	SE, DK, DE, AT, IT	Stockholm/(Oslo) (2)/Trelleborg (2)-Malmö-Koppenhága-Hamburg-Innsbruck-Verona- La Spezia (2)/Livorno (2)/Ancona (2)/Taranto (2)/Augusta (2)/Palermo	2015. november 10-ig
„Atlantic”	PT, ES, FR	Sines-Lisszabon/Leixoles - Madrid-Medina del Campo /Bilbao/San Sebastian-Irun-Bordeaux-Párizs/Le Havre/Metz- Strasbourg (2)/Mannheim (2) Sines-Elvas/Algeciras	2013. november 10-ig
„Baltic-Adriatic”	PL, CZ, SK, AT, IT, SI	Swinoujscie (2)/Gdynia-Katowice-Ostrava/Zsolna (Žilina)-Pozsony (Bratislava)/Bécs/ Klagenfurt-Udine-Velence/Trieszt/Bologna/Ravenna/ Graz-Maribor-Ljubljana-Koper/Trieszt	2015. november 10-ig
„Mediterranean”	ES, FR, IT, SI, HU, HR (2)	Almería-Valencia/Algericas/Madrid-Zaragoza/Barcelona-Marseille -Lyon-Torino-Milano-Verona-Padova/Velence-Trieszt/Koper-Ljubljana-Budapest-Záhony (magyar-ukrán határ)	2013. november 10-ig
„Orient/East-Med”	CZ, AT, SK, HU, RO, BG, EL, DE (3)	-Bukarest-Constanta Bremerhaven (3)/Wilhelmshaven (3)/Rostock (3)/Hamburg (3)-Prága-Bécs/Pozsony-Budapest -Vidin-Szófia- Burgas (3)/Svilengrad (3) (bulgár-török határ)/ Promachonas-Thessaloníki-Athén-Patras (3)	2013. november 10-ig
„North Sea-Baltic”	DE, NL, BE, PL, LT, LV	Wilhelmshaven (2)/Bremenhaven/Hamburg (2)/ Amsterdam (2)/ Rotterdam/Antwerpen-	2015. november 10-ig

	(3), EE (3)	Aachen/Berlin-Varsó-Terespol (lengyel-belarusz határ)/Kaunas-Riga (3)-Talinn (3)	
„Rhine-Danube”	FR, DE, AT, SK, HU, RO,CZ	Strasbourg-Mannheim-Frankfurt-Nürnberg-Wels Strasbourg-Stuttgart-München-Salzburg-Wels-Wien-Pozsony (Bratislava)-Budapest-Arad-Brassó (Braşov)/Craiova-Bukarest-Constanţa Tiszacsernyő (Čierna and Tisou) (szlovák-ukrán határ)- Kassa (Košice)-Zsolna (Žilina)-Horní Lideč-Prága-München/Nürnberg	~~2013. november 10-ig~~ 2020. november 10-ig

Az alábbi weboldalakon részletes leírás található azokról a vasúti árufuvarozási korridorokról, melyekben Magyarország is érintett, valamint a Corridor Information Document (CID - Korridor HÜSZ) is a megadott honlapokon érhető el:

Orient Corridor (Orient Korridor) - <http://www.rfc7.eu>

Mediterranean Corridor (Mediterrán Korridor) - <http://www.railfreightcorridor6.com>

További elérhetőségek:

Orient Corridor (Orient Korridor) Secretariat (Korridor Titkárság):

Cím:	H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.
Telefon:	+36 1 511 4715
E-mail:	secretariat@rfc7.com
Honlap:	http://www.rfc7.eu

Orient Corridor (Orient Korridor) C-OSS:

Név:	Cím:	Telefon:	E-mail:
Balogh József Ádám	VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Kft. H-1054 Budapest Bajcsy-Zsilinszky út 48.	+36 1 301 9931 +36 30 696 8555	baloghj@vpe.hu ; coss@rfc7.com

Mediterranean Corridor (Mediterrán Korridor) PMO (Állandó Menedzsment Iroda)

Cím:	Via Ernesto Breda, 28, Milano		
Honlap:	www.railfreightcorridor6.eu		
Név:	Beosztás:	Telefon:	E-mail:
Andrea Galluzzi	Ügyvezető Igazgató	+39 328 638 4700	a.galluzzi@railfreightcorridor6.eu
Pákozdi István	Helyettes Igazgató	+39 324 820 4725	i.pakozdi@railfreightcorridor6.eu
Pierre Chauvin	C-OSS	+33 68 630 3768 +39 324 829 8130	p.chauvin@railfreightcorridor6.eu ; OSS@railfreightcorridor6.eu

1.10. Tájékoztató a RailNetEurope tag pályahálózat-működtető vasúti társaságok közötti együttműködésről

2004. januárjában számos európai pályahálózat-működtető és kapacitás-elosztó szervezet létrehozta a RailNetEurope (RNE) közös szervezetet, mint a pályahálózat-működtetők és kapacitás-elosztók non-profit szervezetét az európai vasúti infrastruktúrán zajló nemzetközi forgalom elősegítése érdekében.

Az RNE céljai

Az RNE elkötelezett, hogy elősegítse a nemzetközi forgalmat az európai vasúti infrastruktúrán. Támogatást biztosít a vasútvállalatoknak nemzetközi tevékenységeikben (árufuvarozás és személyszállítás területén is) és igyekszik növelni a pályahálózat-működtetők, illetve kapacitás-elosztó szervezetek tevékenységének hatékonyságát. Transzeurópai szervezatként az RNE sarkalatos szerepet játszik abban, hogy harmonizált, átlátható, diszkriminációmentes szabályok követésére bátorítsa az iparágat a nemzetközi vasúti üzleti életben.

Az RNE tagjai közösen egységesebbé teszik a nemzetközi vasúti közlekedés feltételeit és olyan szervezeti megközelítést vezetnek be, hogy Európa szerte az egész vasúti ipar javára elősegítsék a vasúti szektor fejlődését.

Az RNE feladatai

Mindennapi működését tekintve RNE feladata az, hogy egyszerűsítse, harmonizálja és optimalizálja az olyan nemzetközi vasúti folyamatokat, mint például az Európára kiterjedő menetrendkészítés, az értékesítés (beleértve a Hálózati Üzletszabályzatokat is), a forgalomirányítás és az értékesítést követő szolgáltatások. Ezeket a feladatokat négy állandó munkacsoport látja el, valamint ad-hoc projekt csoportok, amelyeket az RNE központi irodája koordinál. Ennek székhelye Bécsben, Ausztriában található. Az RNE nemzetközi munkacsoportjai és testületei arra törekednek, hogy a zökkenőmentes, nemzetközi vasúti szolgáltatások Európa szerte valósággá váljanak a közös adatcserélési szabályok alkalmazásával, a személyek között történő kommunikáció könnyítésével a forgalom ellenőrző központok esetében vagy épp a menetrend-szerkesztési eljárásokra vonatkozó megegyezésekkel új menetvonal termékeket illetően.

Koordinációs platform az RFC korridorok számára

A 913/2010/EU elnevezésű, a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról szóló vasúti árufuvarozási rendelet közzétételétől kezdve az RNE megkapta a felhatalmazást, hogy a korridor szervezetek szakértői támogatója legyen a fejlesztési és működési módszerek, eljárások és eszközök kidolgozása tekintetében. 2014-ben ezt a felhatalmazást kiterjesztették a különböző RFC korridorok végrehajtási elveinek magasabb szintű harmonizációjára. Jelenleg szintúgy az RNE feladatai között szerepel biztosítani azt, hogy a harmonizált folyamatok és eszközök alkalmazásra kerüljenek a különböző korridorok terén, mind vasútvállalati és nem vasútvállalati kapacitásigénylő, így a pályahálózat-működtetők és kapacitás-elosztó szervezetek esetében is, melyek számos RFC koridornak tagjai. Az RFC korridorok szintén részt vesznek az RNE közgyűlésén valamint az RNE számukra társult tagságot ajánlott fel.

Az RNE támogatást biztosít tagjai számára az európai jogi rendszernek való megfelelést illetően.

Végül, de nem utolsó sorban az RNE feladatorientált információtechnológiai eszközeit korszerűsíti és harmonizálja, ahol szükséges, valamint a szervezet informatikai rendszereit fokozatosan terjeszti el Európában.

Az RNE hálózata

Jelenleg az RNE 35 pályahálózat-működtető és kapacitás-elosztó szervezet partnersége, ami teljes jogú tagokból, társtagokból és tagjelöltekből áll. Mindent egybevetve teljes vasúthálózatuk összesen több mint 230.000 kilométert tesz ki.

1.10.1 One Stop Shop (OSS)

Egy Európa - egy szolgáltatás

Az RNE minden tagországban megalapított egy úgynevezett One Stop Shop (továbbiakban: OSS) kapcsolati pontot. A nemzetközi vasúti szolgáltatások tekintetében minden kapacitásigénylő kiválaszthatja a számára preferált OSS kapcsolati pontját a szolgáltatások igénybeviteléhez.

A kezdeti kérdésektől, ami a hálózat-hozzáféréshez kapcsolódik, a nemzetközi menetvonal-igénylésen át, egészen a közlekedtetés utáni teljesítményértékelésig minden ügy és még sok más is az ügyfelek kényelme érdekében egy OSS iroda tartozik.

Az RNE tagok ügyfelei - akik nemzetközi vasúti szolgáltatásokat üzemeltetnek - az alábbiak szerint vehetik igénybe az RNE OSS szolgáltatásait:

- Kapcsolati pontok hálózata, amely végigvezeti az ügyfeleket az egész folyamaton: a hálózati hozzáférés megszerzésétől, a hatékony nemzetközi vasúti szállítás megtervezésén át, a nemzetközi menetvonal-igény menedzsmentet (ITPM) és közlekedtetés utáni teljesítményértékelést is beleértve. A válaszidőket ügyfélbarát módon szabványosították - a szolgáltatások megfelelő színvonalának elérését folyamatosan tesztelik.
- Az értékesítés és menetrendszerkesztés területéről érkező OSS szakértők szaktudásukat egyesítve szolgálják ki az ügyfeleket az OSS ügyfélszolgálati pontokkal együtt.
- Az IT eszközök további támogatásként szolgálnak a kapacitásigénylőknek azáltal, hogy árajánlatot adnak a vasúti infrastruktúra használatára vonatkozóan, koordinálják a nemzetközi menetvonal-igény rendeléseket és a kínálatot, valamint a nemzetközi vonatokat valós időben követik.

Az OSS kapcsolattartó személyek listája és elérhetőségeik az RNE honlapján, az alábbi címen találhatóak: http://www.rne.eu/oss_network.html.

1.10.2 RNE eszközök

1.10.2.1 PATH COORDINATION SYSTEM (RNE PCS)

A PCS a RailNetEurope (RNE) által fejlesztett online szoftver eszköz, amely a C-OSS, a Kérelmező és a pályahálózat-működtetők rendelkezésére áll, megkönnyítve a kommunikációs és egyeztetési folyamatokat, a nemzetközi menetvonalak (személy, teher és korridor) tervezése, megrendelése és kezelése során.

A PCS funkcionalitását tekintve két fő tevékenységet támogat:

- menetrendi előtervezés, mely egyrészt lehetővé teszi, hogy a vasúttársaságok nemzetközi forgalomban tanulmány menetrendeket készítsenek az érintett pályahálózat-működtetők közreműködésével (Path Study Request) a jövőbeli nemzetközi menetvonal-igényeik előkészítésére. A szerepeket és felelősségi köröket pontosan meghatározó „PCS Process Guidelines” útmutató minden naptári év végén kiadásra kerül.

- másrészt teret ad a korridor vonatok kezelésére, mely az előre meghatározott nemzetközi korridor menetvonalak feltöltését és kezelését jelenti az adott C-OSS által, továbbá ezekre a menetvonalakra a Kérelmező által történő igények benyújtását, amennyiben a Kérelmező az adott pályahálózat-működtetőnél regisztrálva van.

További információ a <http://www.pcs.rne.eu> oldalon érhető el.

1.10.2.2 CHARGING INFORMATION SYSTEM (RNE CIS)

A CIS az RNE nemzetközi hálózat-hozzáférési díjakat kalkuláló eszköze, amelynek feladata, hogy az ügyfeleknek a díjakról nyújtson tájékoztatást. Ez a webes rendszer, a különböző nemzeti hálózat-hozzáférési díjakat kiszámító rendszereket átfogó rendszer a nap 24 órájában, másodpercek alatt kiszámítja a nemzetközi menetvonal-igények használatának díját, beleértve a menetvonal-igény, az állomáshasználat és a tolatás díját is.

A CIS jövőbeni fejlesztéseinek célja egy, az RFC korridorok követelményeinek megfelelő, azok útvonalán alapuló hálózat-hozzáférési díj becslés megvalósítása.

A CIS a <http://www.eicis.com> oldalon, míg az ügyfélszolgálat a support.cis@rne.eu email-címen érhető el.

1.10.2.3 TRAIN INFORMATION SYSTEM (RNE TIS)

A TIS egy könnyen használható web- alapú alkalmazás, amely láthatóvá teszi a nemzetközi vonatok mozgását a kiinduló állomástól egészen a célállomásig. A TIS támogatja a nemzetközi vonatok kezelését azáltal, hogy az RNE- és RFC korridorokon közlekedő nemzetközi személy- és tehervonatokról adatokat szolgáltat. Néhány nemzetközileg aktív vasútvállalat kérése nyomán a TIS jelenleg bizonyos számú belföldi vonatot is szerepeltet saját rendszerében annak érdekében, hogy egyszerűsítse az adatcserét és optimalizálja az információs folyamatokat. Mi több, a korridorokon elhelyezkedő terminálok számára egy külön speciális funkciót is kifejlesztettek, így már ők is tudnak részesedni a TIS információcseréjének előnyeiből. Az eszköz valós idejű adatokat szolgáltat a vonatokról internet útján közvetlenül az arra jogosult felhasználók rendelkezésére és jelentéseket készít a vonatmozgás történetéről. A két TIS termék ugyanazokon az adatokon alapszik.

A valós idejű vonat információs rendszer információkat gyűjt össze, központosít, illetve közöl a legtöbb (megmaradt) RNE- és RFC korridor vonatforgalmáról.

A jelenlegi résztvevők:

Ausztria, Belgium, Bulgária*, Csehország, Dánia, Franciaország, Hollandia, Horvátország, Lengyelország, Luxemburg, Magyarország, Németország, Norvégia*, Olaszország, Portugália*, Románia*, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország*, Svájc, és Svédország.

(*A szerződést már aláírták, azonban a bevezetés még folyamatban van.)

Adat portfólió:

- a vonat aktuális és korábbi tartózkodásai (vonatközlekedési információs üzenet),
- megállapodás szerinti napi menetrendi információ (kivonatos menetrendi üzenet),
- késésekhez kötődő információ és a késések okai (késés okáról szóló üzenet),

2. A jelentésadási funkció lehetővé teszi a vonat közlekedésének és késésének figyelemmel kísérését és elemzését.

Adat portfólió:

- pontosság és késés elemzés,
- adatminőség elemzés,
- rendszer teljesítmény elemzés

Időközben a TIS-t optimalizálták és jelenleg már alkalmas arra, hogy feldolgozza a pályahálózat-működtetők bejövő illetve kimenő TAF TSI üzeneteit valamint a közvetlenül a vasúttársaságok felé kimenő TAF TSI üzeneteket egyaránt.

Jelenleg a TIS felhasználói a pályahálózat-működtetők, a vasúttársaságok és a terminálok üzemeltetői.

A TIS a <http://tis.rne.eu> oldalon, míg az ügyfélszolgálat a support.tis@rne.eu email-címen érhető el.

1.11 A Hálózati Üzletszabályzatban használt fogalmak értelmezése

A Hálózati Üzletszabályzatban használt fontosabb fogalmak jegyzékét és meghatározását az 1.11 számú melléklet tartalmazza.

2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE

2.1 Bevezetés

A fejezet célja, hogy meghatározza az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének feltételeit.

2.2 Az alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatások igénylésének feltételei

A Vtv. 67/P. § (3) bekezdés d) pontja alapján a VPE Kft. a Hálózati Üzletszabályzat elkészítésével meghatározza a vasúti pályahálózathoz való hozzáférés részletes feltételeit. A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor. A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat hozzáférésre jogosult általi igénybevétele a jogszabályokban és jelen szabályzatban meghatározott feltételekkel rendelkező kapacitásigénylők kérelmére, meghatározott formájú és tartalmú alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatás (továbbiakban: pályahálózat-működtetők által nyújtandó szolgáltatások (pályavasúti szolgáltatás)) igény benyújtásával történik. Az igényt a VPE Kft. OSS irodájához kell benyújtani.

2.2.1 A pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételei

Hozzáférésre jogosultak esetében:

Pályavasúti szolgáltatást olyan hozzáférésre jogosult igényelhet, amely a vasúti pályahálózat használatára való jogosultságát meghatározott okiratokkal (2.2.3-2.2.4 pontok) - azok egy-egy másolati példányának VPE Kft.-hez történő eljuttatásával - igazolja.

A pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételei:

- a vasúti igazgatási szerv által kiállított működési engedély (2.2.3 pont), valamint
- a Vasúti Közlekedési Hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány (2.2.4 pont).

Kapacitásfoglalásra jogosultak esetében:

Pályavasúti szolgáltatást a pályahálózat-működtetővel érvényes és hatályos kapacitás-foglalási keretszerződéssel rendelkező kapacitásfoglalásra jogosult igényelhet.

2.2.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot használók köre

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a pályahálózat-működtetők és a kapacitásigénylők használhatják.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat-működtetője:

- MÁV Zrt.
- GYSEV Zrt.

2.2.3 Működési engedély

Az árutovábbítási, személyszállítási és vontatási szolgáltatás, valamint a vasúti pályahálózat működtetése működési engedélyhez kötött tevékenység. A működési engedély, illetve ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása a vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozik. Működési engedélyt a vasúti igazgatási szerv honlapján található engedélyezési formanyomtatványok kitöltésével és beadásával kell kérni. A működési engedély megszerzéséhez a hozzáférésre jogosultnak a működési engedély

kiadási feltételei fennálltát igazoló, a jogszabályban meghatározott dokumentumokat is be kell nyújtania a vasúti igazgatási szerv részére.

Valamely EGT-államban kiadott vasútvállalati működési engedély alapján működő társaság, amennyiben Magyarország területén kíván nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybe venni, a kapacitás iránti igényének benyújtását megelőzően legalább 30 nappal köteles erre vonatkozó szándékát írásban bejelenteni a vasúti igazgatási szerv részére a honlapján szereplő formanyomtatvány kitöltésével és beadásával. A bejelentéshez mellékelnie kell a más EGT-államban kiadott működési engedélyt, valamint annak igazolását, hogy a kötelező baleseti kárfedezeti képességét biztosító szerződésének hatálya Magyarországra kiterjed.

Vasúti igazgatási szerv megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ Piacfelügyeleti és Utasjogi Főosztály Vasúti Igazgatási Osztály
Cím:	H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon:	+36 1/815-9679
Fax:	+36 1/815-9670
Honlap:	www.nkh.hu

A hozzáférésre jogosult köteles a működési engedéllyel összefüggő változásokat - a változást követően haladéktalanul - a VPE Kft-vel és a pályahálózat-működtetőkkel írásban közölni és igazolni.

2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély

A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a vasúti közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány birtokában használhatja. A tanúsítvány igazolja, hogy a vasúti társaság létrehozta a biztonsági rendszerét és képes megfelelni a vasúti pályahálózat biztonságos üzemeltetése érdekében a kölcsönös átjárhatósági műszaki előírásokban, valamint a nemzeti biztonsági szabályokban meghatározott követelményeknek. A más EGT-állam által kiadott vasútbiztonsági tanúsítvánnyal rendelkező vasúti társaságnak kapacitás-igénylés előtt, kiegészítő tanúsítványt kell beszereznie a vasúti közlekedési hatóságtól az általa megállapított eljárásrend szerint.

A vasúti pályahálózat irányítása, működtetése kizárólag a vasúti közlekedési hatóság által kiállított biztonsági engedély alapján végezhető.

A vasútbiztonsági tanúsítványt, illetve biztonsági engedélyt a vasúti közlekedési hatóság által megállapított eljárásrend szerint kell megigényelni.

Vasúti közlekedési hatóság megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Közlekedési Hatóság Ütügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal Vasúti Főosztály Vasútbiztonsági és Ellenőrzési Osztály
Cím:	H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon:	+36 1/474-1786
Fax:	+36 1/312-6614
Honlap:	www.nkh.hu

A hozzáférésre jogosult köteles a vasútbiztonsági tanúsítvánnyal, kiegészítő tanúsítvánnyal összefüggő változásokat -haladéktalanul - a VPE Kft-vel és a pályahálózat-működtetőkkel írásban közölni és igazolni.

2.2.5 Biztosítások, egyéb kötelezettségek

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez szükséges egyéb biztosításokról vagy garanciákról a hálózat-hozzáférési szerződésben kell rendelkezniük a feleknek.

2.3 Hozzáférési megállapodások a vasúti pályahálózathoz

2.3.1 Keretmegállapodás

A pályahálózat-kapacitás biztosítására - jogszabályban meghatározott feltételekkel - több menetrendi időszakra vonatkozóan a kapacitás igénylő keretmegállapodást köthet.

A keretmegállapodás létrejöttéhez a vasúti igazgatási szerv jóváhagyása szükséges.

A keretmegállapodás tartalmazza a keretmegállapodásokban lekötött kapacitások adatait, melyet a létrejöttét követően a pályahálózat-működtető a HÜSZ mellékleteként közzétesz.

A keretmegállapodás főszabály szerint öt éves időtartamra köthető, és az eredeti keretmegállapodás időtartamával meghosszabbítható. Indokolt esetben a keretmegállapodás hatálya hosszabb és rövidebb időtartamban is meghatározható. A keretmegállapodást kötött kapacitásigénylő a keretmegállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult a pályahálózat kapacitás igénybevételére. A keretmegállapodás nem zárhatja ki más kapacitás igénylők számára a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférést.

A keret-megállapodás lejártá utáni időszakra vonatkozó új keret-megállapodás megkötését a kérelmezőnek kell kezdeményezni.

2.3.2 A hálózat-hozzáférési szerződés, és a belső megállapodás

2.3.2.1 Hálózat-hozzáférési szerződés

A hálózat-hozzáférési szerződés a vasúti pályahálózat-használat műszaki, technológiai, pénzügyi és jogi feltételeit szabályozza.

A hozzáférésre jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitásra, valamint a pályavasúti szolgáltatásokra vonatkozó igényét a pályahálózat-működtetőnek köteles bejelenteni. Az igény benyújtásának előfeltétele az érvényes hálózat-hozzáférési szerződés megléte.

Az igénybejelentés ajánlattételre való felhívásnak minősül, melyre a pályahálózat-működtető a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően köteles a vasúti pályahálózat-kapacitásnak, valamint a pályavasúti szolgáltatások igénybevételének - a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseinek megfelelően számított hálózat-hozzáférési díj ellenében történő - biztosítására vonatkozóan ajánlatot tenni.

A hálózat-hozzáférési szerződés megkötésének előfeltétele:

- működési engedély,
- vasútbiztonsági/kiegészítő tanúsítvány.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kizárólag kiutalt pályavasúti szolgáltatás mellett és érvényes hálózat-hozzáférési szerződéssel vehető igénybe.

A hálózat-hozzáférési szerződés általános szerződési feltételeit a 2.3.2.1 számú melléklet tartalmazza.

A pályavasúti szolgáltatás biztosítására vonatkozó hálózat-hozzáférési szerződés megkötése során a Ptk., ezen belül ennek kötetmi jogról szóló Hatodik könyve, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

2.3.2.2 Belső megállapodás

A pályahálózat-működtetőnek a szervezetén belül esetlegesen működő, vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egységekkel a kapacitás igénybevétele előtt belső megállapodást kell kötniük.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat a vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egység részére kiutalt kapacitás és érvényes belső megállapodás nélkül nem használható. A belső megállapodást a VPE Kft. dolgozza ki, az integrált vasúti társaságok szervezeti egységei kötik meg, és jóváhagyás céljából a vasúti igazgatási szervnek megküldik.

2.3.3. A pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződés

A vasúti pályahálózat-működtető és a kapacitásfoglalásra jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződést köt. E keretszerződésben a kapacitásfoglalásra jogosult kötelezettséget vállal azoknak a feltételeknek és eljárásrendeknek a betartására, amelyeket a pályahálózat-működtető a pályavasúti szolgáltatásokra vonatkozóan az elosztási elvek részeként közzétesz.

A kapacitásfoglalásra jogosult köteles a szerződéskötés előtt valamint a pályahálózat-működtető által meghatározott időszakonként a pályahálózat-működtető részére a gazdálkodó szervezet nyilvántartására jogosult hatóság által kiadott igazolást átadni arról, hogy EGT-államban bejegyzett gazdálkodó szervezet. Amennyiben a nyilvántartásra jogosult hatóság nem Magyarországon található, úgy az eredeti igazolás mellett annak hiteles magyar nyelvű fordítását is át kell adni a pályahálózat-működtető részére.

Természetes személyek esetében érvényes, személyazonosításra alkalmas okmány.

A fenti dokumentumokban szereplő adatok változása esetén a kapacitásfoglalásra jogosult köteles a pályahálózat-működtetőt haladéktalanul, írásban értesíteni.

A szerződésben a kapacitásfoglalásra jogosult kötelezettséget vállal arra, hogy a részére kiutalt pályahálózat-kapacitás tényleges igénybevételét megelőző legalább 10 nappal megnevezi a szerződés tárgyát képező vasúti pályahálózat-kapacitás felhasználása céljából azt a hozzáférésre jogosultat, aki ténylegesen igénybe fogja venni a kiutalt pályahálózat-kapacitást. A kijelölt hozzáférésére jogosultnak érvényes és hatályos hálózat-hozzáférési szerződéses jogviszonyba kell lennie a kiutalt pályahálózat-kapacitással érintett pályahálózatot működtető pályahálózat-működtetővel. A kapacitásfoglalásra jogosult a részére kiutalt pályahálózat-kapacitást annak felhasználása céljából bármely hozzáférésre jogosult részére átruházhatja.

A 10 napos határidő értelmezésére vonatkozóan a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 103. §-a szerint a napokban megállapított határidőbe a kezdő nap nem számít bele, így a megelőző tizedik napnak teljes naptári napnak kell lennie (továbbiakban: 10 napos szabály).

A kapacitásfoglalásra jogosult érdekében megkötendő hálózat-hozzáférési szerződést tíz nappal azt megelőzően kell megkötöni, hogy a szerződés tárgyát képező, időben legkorábban tervezett pályahálózat-kapacitás felhasználásra kerül.

A pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződés megkötése során a Ptk., ezen belül ennek kötetmi jogról szóló Hatodik Könyve, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

2.4 Üzemeltetési szabályok

2.4.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége

A hozzáférésre jogosultak kötelesek a pályahálózat-működtetők alábbi utasításait betartani:

- a) F.1. sz. Jelzési Utasítás,
- b) F.2. sz. Forgalmi Utasítás és Függelékei,
- c) E.1. sz. Utasítás a vontatójármű személyzet részére (kivéve, ha a hozzáférésre jogosult a Nemzeti Közlekedési Hatóság által jóváhagyott utasítással rendelkezik),
- d) E.2. sz. Fékutasítás,
- e) E.12. sz. Műszaki kocsiszolgálati Utasítás,
- f) Műszaki táblázatok I., II. kötet,
- g) E.101. sz. Általános Utasítás a normál nyomtávú villamosított vasútvonalak üzemére,
- h) H.6. sz. Utasítás Rendkívüli küldemények kezelésére,
- i) a MÁV Zrt. esetében az O.1. sz. Oktatási Utasítás pályavasúti fejezetei (kivéve, ha a hozzáférésre jogosult a Nemzeti Közlekedési Hatóság által jóváhagyott oktatási utasítással rendelkezik),
- j) a GYSEV Zrt. esetében a GYSEV Zrt. Oktatási Utasítása (kivéve, ha a hozzáférésre jogosult a Nemzeti Közlekedési Hatóság által jóváhagyott oktatási utasítással rendelkezik),
- k) az Állomási Végrehajtási Utasítások infrastruktúrára vonatkozó része,
- l) a forgalom szabályozására vonatkozó vonali Végrehajtási Utasítások, illetve
- m) a Szomszédos pályavasútra érvényes utasítás-eltérés.

A felsorolt Utasítások közül az a-h) pontokban szereplőket a Nemzeti Közlekedési Hatóság hagyja jóvá. Ezek hatályba lépéséről, megjelenéséről, módosításáról a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. értesíti a VPE Kft-t és a hozzáférésre jogosultakat, és az ezzel kapcsolatos információkat honlapjukon is megjelentetik.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a pályahálózaton alkalmazandó szakmai utasításokat teljes terjedelmükben a honlapjukon teszik közzé.

2.4.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége

A vonatok közlekedtetése során a 2.4.1 pontban felsorolt utasításokban meghatározott okmányok alkalmazása kötelező, a felek ezen túlmenően egyéb okmányok alkalmazásában is megállapodhatnak.

2.5 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

2.5.1 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

Rendkívülinek kell minősíteni egy küldeményt, ha a rakomány külső méretei, tömege vagy kialakítása miatt - vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okoz, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A rendkívüli küldeményekkel kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (H.6. sz. Utasítás).

Rendkívüli küldeménynek minősül:

- az általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,
- az egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

A rendkívüli küldemények szabályozásáért felelős szervek:

MÁV Zrt. - Forgalmi Üzemviteli Igazgatóság - Forgalmi Üzemirányítási Osztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: sondertp@mav.hu
ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.5.2 Próbavonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A próbavonatok közlekedtetése - a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A próbavonatokkal kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (F2. sz. Forgalmi Utasítás 29-es függeléke).

MÁV Zrt. Forgalmi Üzemviteli Igazgatóság - Forgalmi Üzemirányítási Osztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: sondertp@mav.hu
ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.5.3 Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A Ro-La vonatok közlekedtetése a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A Ro-La vonatokkal kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (F.2. sz. Forgalmi Utasítás 33-as függeléke, 3.3.1.1 számú melléklet, és a MÁV Zrt. honlapján megjelentetett korlátozások).

MÁV Zrt. Forgalmi Üzemviteli Igazgatóság Forgalmi Üzemirányítási Osztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: sondertp@mav.hu
ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.6 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat - Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) C függeléke (RID) - ” és az „SzMGsZ Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2. számú melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen jármű is veszélyes árut továbbít (a járművek tulajdonosától függetlenül) akkor az a vonat veszélyes árut továbbítónak minősül.

A kapacitásigénylőnek a menetvonal igényléskor jeleznie kell a pályahálózat-működtető részére, ha katasztrófaveszélyes árunak minősülő, illetve a RID 1.10 melléklet 5. táblázat szerinti nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruküldeményt kíván továbbítani, továbbá, hogy milyen kísérést, illetve biztonsági intézkedéseket alkalmaz. Az érintett pályahálózat-működtető ilyen esetben értesítendő szervezeti egysége:

MÁV Zrt. - Forgalmi Üzemviteli Igazgatóság - Forgalmi Üzemirányítási Osztály
Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.7 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek

A hozzáférésre jogosult által üzemeltetett gördülőállomány megfelelőségét a vasúti közlekedési hatóság által kiadott üzembe helyezési engedély igazolja. A hozzáférésre jogosult köteles a vonat összeállítására, a járművek műszaki- és vonatvizsgálatára, a fékpróbára, a vonat megfékezetttségére vonatkozó műszaki közlekedésbiztonsági feltételeket teljesíteni. A hozzáférésre jogosult - figyelembe véve a 40/2006. (GKM) rendeletet - a hálózat-hozzáférési szerződésben nyilatkozik az általa használt vagy használni kívánt járművek adatairól, paramétereiről.

Engedélyező hatóság:

Nemzeti Közlekedési Hatóság
Ütügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal
Vasúti Főosztály

Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon: + 36 1/474-1734
Fax: + 36 1/312-6614

2.8 A személyzettel kapcsolatos feltételek

A hozzáférésre jogosult személyzetének alkalmasságát a vasútbiztonsági tanúsítvány személyzetre vonatkozó része igazolja, amellyel az igénylő hozzáférésre jogosult bizonyítja, hogy személyzete a 40/2006. (VI.26.) GKM rendelet 6.§ (2) bekezdés g) pontjának megfelelően a hozzáférésre jogosult által a vasútbiztonsági tanúsítvány iránti kérelemhez csatolt jegyzékben megjelölt - vasúti közlekedést szabályozó - utasításokat ismeri, illetve az előírt vasúti szakmai vizsgákkal és egészségügyi alkalmassággal rendelkezik. A hozzáférésre jogosult személyzete csak a pályahálózat-működtető Oktatási Utasítása, illetve a hozzáférésre jogosult oktatási utasítása szerinti érvényes tolatásvezetői vizsga, az adott szolgálati helyre vonatkozó Állomási Végrehajtási Utasításból (ÁVU) tett helyismereti vizsga, valamint az adott szolgálati helyre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzat helyi függelékében meghatározott felügyelet alatti szolgálat teljesítését követően vezethet saját tolatást. Amennyiben a saját tolatás végzéséhez az ÁVU alapján tolatószemélyzet közreműködése nem szükséges, úgy a hozzáférésre jogosult személyzete az előzőekben előírt helyismereti vizsga megléte nélkül is végezhet saját tolatást. A vonatforgalommal, vonatközlekedéssel és tolatással kapcsolatos munkakörökben kizárólag a magyar nyelv használható.

3. INFRASTRUKTÚRA

3.1 Az infrastruktúra adatok érvényessége, a változások követésének módja

A pályahálózat adatokban bekövetkezett változásokat, módosításokat a VPE Kft. honlapján megjelenteti és írásban közli a pályahálózat-működtetővel és a vasúti igazgatási szervvel, valamint elektronikus úton a kapacitásigénylőkkel. Amennyiben a változások, módosítások a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített adatokat is érintik, úgy a VPE Kft. végrehajtja a Hálózati Üzletszabályzat módosítását.

3.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat bemutatása

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot, a vasútvonalak besorolását, valamint a vasútvonalak számozását a 3.2 számú melléklet tartalmazza.

3.2.1 Infrastruktúra korlátozások

A kombinált fuvarozás feltételei

A kombinált forgalom szállítóegységeinek továbbítási feltételeit a 3.2.1-1 számú melléklet tartalmazza.

A Ro-La vonatok közlekedtetésére alkalmas vasútvonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

Figyelőszolgálat kötelezettsége a mozdonyon

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatán a figyelőszolgálati kötelezettségre vonatkozó információk a 3.2.1-2 sz. mellékletben találhatók.

3.2.2 Kapcsolódó vasúti pályahálózatok

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határállomásainak felsorolását, a szomszédos államban fekvő határállomás infrastruktúra kezelőjének megnevezését, valamint a forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 3.2.2-1 számú melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. közötti pályavasúti határpontokat és azok infrastruktúra adatait a 3.2.2-2 számú melléklet tartalmazza.

A GYSEV Zrt. pályahálózatán a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz kapcsolódó csatlakozó-, összekötő vasúti pályákat, valamint az ahhoz kapcsolódó saját célú vasúti pályahálózatokat a 3.2.2-3 számú melléklet tartalmazza.

3.2.3 Pályahálózatra vonatkozó további információk

A pályahálózatra vonatkozó további információ az 1.8 számú pontban felsorolt elérhetőségeken kérhető a pályahálózat-működtetőktől.

3.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat jellemzői

3.3.1 Földrajzi jellemzők

3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat legfontosabb jellemzőit - a vasútvonalakat a különböző jellemző paraméterek változásaihoz igazodóan pályaszakaszokra bontva - a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.1.2 Nyomtáv

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a normál (1435 mm) és a széles nyomtávú (1524 mm) vasúti pályák alkotják.

3.3.1.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat részét képező szolgálati helyek vasútvonalakon történő elhelyezkedését, valamint azok legfontosabb műszaki és üzemi jellemzőit a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői

3.3.2.1 Rakszelvény

A MÁV Zrt.-nél és a GYSEV Zrt.-nél alkalmazott, valamint a nemzetközi és a GA (UIC), GB (UIC), GC (UIC) rakszelvényeket a 3.3.2.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.2 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése

Az egyes vasútvonalakra alkalmazható tengelyterhelést, valamint az alkalmazható folyóméter terhelést a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.3 Lejt-és ívviszonyok

A vasútvonalakra jellemző mértékadó emelkedőket, a legnagyobb emelkedőket, terhelési szakaszokat a Műszaki táblázatok I. kötet 1. számú táblázat tartalmazza. Az egyes pályaszakaszok ívviszonyaira vonatkozó információk a MÁV Zrt. Területi Igazgatóság Pályalétesítményi Osztály területileg illetékes mérnöki szakaszain, valamint a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág állnak rendelkezésre, melyek elérhetőségeit a 3.3.2.3 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.4 A vasútvonalak pályasebessége

Az egyes vasútvonalakra vonatkozó pályasebességet a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza. A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág havonta honlapján közzéteszi a „Kimutatás az állandó- és előre látható ideiglenes lassúmenetről” című kimutatást.

3.3.2.5 A közlekedtethető vonathossz vasútvonalakra

A vasútvonalakon külön engedély nélkül közlekedtethető legnagyobb vonathosszt a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői

A vasúti úrszelvény a villamosított és a villamosításra kijelölt vasútvonalakon, az MSZ 8691/4-81 sz. „Országos közforgalmú vasutak úrszelvénye. Villamosított pálya úrszelvényméretei” c. szabvány szerint kerül kialakításra.

A villamos felsővezeték feszültsége 25000 V, periódusa 50 Hz. A felsővezeték kigyózása 30, illetve 40 cm. A villamos felsővezeték-hálózat interoperabilitási, valamint az egyes villamosított határátmenetek villamos felsővezeték feszültség és periódus adatait a 3.3.2.6 számú melléklet tartalmazza.

A villamosított vasútvonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3 Forgalomirányítási, biztosítóberendezési és hírközlési rendszerek

3.3.3.1 Biztosítóberendezési rendszerek

A vasúti pályahálózaton mechanikus, jelfogó függéses és elektronikus biztosítóberendezések működnek.

3.3.3.2 Forgalomirányítási rendszerek

Az egyes vasútvonalak forgalomirányítása az alábbi rendszerekbe sorolható:

- Központi Forgalomirányítás (KÖFI),
- Központi Forgalomellenőrzés (KÖFE),
- Üzemirányított vonal,
- Mellékvonali Forgalomirányítás (MEFI) és Mellékvonali Rádiós Forgalomirányítás (MERÁFI),
- Felügyelt és állomás által felügyelt vonal.

Az alkalmazott forgalomirányítási rendszereket a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3.3 Alkalmazott rádióhálózat

A vonali rádió hálózat 160 MHz, UIC 751-3 (450 MHz) rendszerű. Mindkét rádiórendszerhez járműbe épített - egy vagy két kezelőkészülékkel vezérelt - UIC rendszerű mobil, valamint fixen telepített rádiókészülékekkel lehet csatlakozni. A 160 MHz-es nem szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, mobil oldalról kétfrekvenciás üzemmódú, míg a 450 MHz-es szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, míg mobil oldalról duplex vagy szimplex üzemmódú és a beszélgetések dátum/perc-pontossággal rögzítésre kerülnek.

A Zalaegerszeg - Rédics vonalon MERÁFI (mellékvonali rádiós forgalomirányítás) üzemel, amely az erre a célra rendszeresített speciális fedélzeti rádió-berendezéssel felszerelt járművekkel vehető igénybe. A fenti rádiórendszerek nem biztosítják a kölcsönös átjárhatóság feltételeit.

Az alkalmazott rádióhálózatot a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3.4 Vonatbefolyásoló rendszerek

A hálózaton az alábbi vonatbefolyásoló rendszerek működnek, illetve épültek ki:

- EVM, EÉVB
- INDUSI,
- ETCS.

A vonatbefolyásoló rendszerekkel kiépített vonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.4 Forgalomkorlátozások

3.4.1 Szakosított pályahálózat

A kapacitás-elosztó szervezet egy vasúti pályaszakaszt, vagy azok egy részét meghatározott vállalkozó vasúti tevékenységek részére az azt használó hozzáférésre jogosultakkal folytatott egyeztetést, valamint a vasúti igazgatási szerv egyeztetésről történő tájékoztatását követően, szakosított pályahálózatként jelölheti ki.

A szakosított pályahálózat kijelölése nem akadályozhatja meg a szakosított pályahálózat más vasúti szolgáltatások céljára történő igénybevételét, amennyiben a vasúti pályaszakasz rendelkezik szabad kapacitással, továbbá a vasúti járművek megfelelnek a vasúti pályaszakaszon történő közlekedés műszaki feltételeinek.

A nyílt hozzáférésű pályahálózaton ilyen szakosított pályahálózat kijelölésére nem került sor.

3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nincs környezeti terhelés miatt korlátozás.

3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése során

Rendkívüli küldemények és a veszélyes áruk továbbításával, valamint próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésével összefüggő forgalom-korlátozási feltételeket a 2.5, 2.6 pontok tartalmazzák.

3.4.4 Korlátozások alagutak miatt

A magyarországi vasúti alagutak főbb paramétereit a 3.4.4 számú melléklet tartalmazza.

3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt

A hidak tengelyterhelés miatti korlátozásait a Műszaki táblázatok II. kötet 4. táblázat tartalmazza.

3.5 Az infrastruktúra rendelkezésre állása

A vasúti pályahálózat nem áll folyamatosan a kapacitásigénylők rendelkezésére.

Korlátozások:

- a) *forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidők határállomásokon*

A pályahálózat-működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A határállomásokon forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 3.2.2-1 számú melléklet tartalmazza. Üzemidőn kívül a felsorolt határállomások és az ott nyújtandó szolgáltatások nem állnak a kapacitásigénylők rendelkezésére.

b) forgalomkorlátozás a pályalétesítményeken végzett karbantartási, felújítási-, és fejlesztési munkák miatt

A pályalétesítményeken végzett, a hozzáférést érintő karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat a 3.5-1 számú melléklet tartalmazza.

c) szolgálataszünetelés

A pályahálózat-működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A szolgálataszüneteléssel érintett szolgálati helyek felsorolását, valamint azok forgalomszabályozási szempontból figyelembe veendő üzemidejét a 3.5-2 számú melléklet tartalmazza.

3.6 Személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítmények

A személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.7 Tehervonati állomási létesítmények

A tehervonati állomási létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.8 Szolgáltatási létesítmények

3.8.1 Személy- és tehervonat képző állomások és szolgálati helyek

A személy- és tehervonat képző állomások és szolgálati helyek felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.8.2 Közforgalmú rakodóvágányokhoz és a hozzájuk tartozó, rakodóterületekhez való hozzáférés

A közforgalmú rakodóvágányokat és a hozzájuk tartozó rakodóterületeket a 3.8.2 számú melléklet tartalmazza.

3.8.3 Karbantartó létesítmények

A MÁV Zrt. járműkarbantartó létesítménnyel nem rendelkezik. A GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág járműkarbantartó létesítményeit a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.8.4 Üzemanyag vételezési helyek

A vasúti üzemanyag töltő berendezések helyét és a kiszolgálás idejét a 3.8.4 számú melléklet tartalmazza.

3.8.5 Műszaki létesítmények

3.8.5.1 Áttengelyező (tengelyátszerelő)

A normál és széles nyomtávolságú vasúti járművek tengelyátszerelésére alkalmas létesítmény a MÁV Zrt. területén a Záhonyi Tengelyátszerelő Üzemegységnél (szolgálati hely kód: széles nyomtávról normál nyomtávra: 44230 (Záhony sz.), normál nyomtávról széles nyomtávra: 42077 (Záhony-Rendező) áll rendelkezésre.

3.8.5.2 Vasúti járműmérlegek

A pályahálózat-működtetők a vasúti járműmérlegekhez való hozzáférést a 3.8.5.2 számú mellékletben meghatározott helyeken biztosítják a hozzáférésre jogosultak részére.

3.8.5.3 Előfűtő/előhűtő berendezésekkel, közműcsatlakozással rendelkező szolgálati helyek

A pályahálózat-működtető által az állomásokon, szolgálati helyeken biztosított előfűtési/előhűtési, elektromos csatlakozási, vízvételvezési és csatornkapcsolattal, vizsgálócsatornával ellátott vágányok lehetőségét a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.9 Várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkák

A vonatkozó menetrendi évet követő években várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkákat a 3.9 számú melléklet tartalmazza, tájékoztató jelleggel.

4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS

4.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatást bármely olyan kapacitásigénylő igényelhet a VPE Kft.-nél, amely a vasúti infrastruktúra használatára való jogosultságát a 2.2.1 pont szerint igazolta.

A kapacitásfoglalásra jogosult a vasúti pályaházat-kapacitás igénylésére vonatkozóan a Vtv. 54-55 §-ban foglaltak irányadóak.

Az igények alapján a VPE Kft. a menetvonal igénylő informatikai rendszerében a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatások elosztását végzi el.

Azokra a pályaszakaszokra, ahová éves és/vagy éves pótlólagos menetvonal-igény nem érkezett, a VPE Kft. katalógus menetvonalakat készít, melyek közzététele a VPE Kft. honlapján és a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben történik.

A vasúti személyszállítási, árutovábbítási, vontatási, illetve pályahálózat-működtetési tevékenység végzésére jogosult vasúti társaságok csak az alábbi vonatnemek megrendelésére jogosultak:

Vasúti személyszállításra kapott működési engedély esetén:

- a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, E vonatkategóriákba sorolt vonatokra.

Vasúti árutovábbításra kapott működési engedély esetén:

- a 4.3-2 számú mellékletben D, E vonatkategóriákba sorolt vonatokra.

Kizárólag vontatási szolgáltatásra kapott működési engedély esetén:

- a 4.3-2 számú mellékletben E vonatkategóriákba sorolt vonatokra.

Vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó - vasúti igazgatási szerv által - jóváhagyott bejelentés esetén:

- a 4.3-2 számú mellékletben F vonatkategóriákba sorolt vonatokra.

A kapacitásfoglalásra jogosult az F vonatkategória kivételével minden vonatkategória megrendelésére jogosult.

A VPE Kft. a kapacitásigénylőktől kapott információkat bizalmasan kezeli.

4.2 A kapacitás-elosztási eljárás leírása

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztásában, a hozzáférés biztosításában, a pályavasúti szolgáltatások nyújtásában és igénybevételeiben résztvevő szervezetek közösségi és nemzeti jogszabályok előírásainak megfelelő tevékenység-megosztását, a teljes folyamat leírását a 4.2 számú melléklet tartalmazza.

4.2.1 Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal és kapcsolódó szolgáltatások igénylése

A kapacitásigénylőnek a nemzetközi viszonylatban közlekedő vonathoz menetvonalat a VPE Kft.-től a magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályára az országhatártól, illetve az országhatárig kell igényelnie. Ebben az esetben a szomszédos országban tevékenykedő vasúttársaságokkal együtt kell működni, és a menetvonal-igényben meg kell jelölni a vonatot a nem magyarországi hálózaton az országhatártól/ig továbbító hozzáférésre jogosultat.

4.3 A kapacitás-elosztási folyamat szabályai és határidői

A Vtv. 2. sz. melléklet 1-4. pontjában meghatározott pályahálózat-kapacitás igénybevételére vonatkozó igényeket a kapacitásigénylőnek a VPE Kft.-hez elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerén keresztül kell benyújtani. Az informatikai rendszer elérhetetlensége esetén a kapacitásigénylők igényeiket faxon nyújthatják be a VPE Kft. felé, és az így benyújtott pályahálózat-kapacitás adatait a VPE Kft. a menetvonal igénylő informatikai rendszerében rögzíti. Az erre a célra rendszeresített nyomtatvány mintát a 4.3-1 számú melléklet tartalmazza.

A hozzáférésre jogosultak éves, éves pótlólagos, évközi, egyedi és azonnali, míg a kapacitásfoglalásra jogosultak éves, éves pótlólagos, évközi és egyedi -pályavasúti szolgáltatás igényt nyújthatnak be, amelynek tartalmaznia kell az igénytípus, vonatnem típus és a vonatkategória meghatározását, valamint a felmerülő időszükségletet is. A vonatnem és a vonatkategória felsorolását a 4.3.2 számú melléklet tartalmazza.

Az azonnali menetvonal-igények kielégítésére a VPE Kft. katalógus menetrendet ajánl fel. Amennyiben a felkínált katalógus menetrendet a hozzáférésre jogosult nem fogadja el, valamint üzemi célú menetvonalak esetén, a VPE Kft. a menetvonal-igényhez úgynevezett „azonnali menetrendet” csatol, ilyen esetben a közlekedtetés a rendelkezésre álló szabad kapacitás terhére, vonatforgalom függvényében történik. Az azonnali menetrend fejrészét a VPE Kft. az alábbi megjegyzéssel látja el: „A felkínált katalógus menetrendet a megrendelő nem fogadta el, azonnali menetrend alapján közlekedik”, üzemi célú menetvonal esetén: „Üzemi igény, azonnali menetrend alapján közlekedik”, valamint a „bejárat iránya” rovat nem biztosított állomások esetén nem kerül kitöltésre, ezen állomásokhoz tartozóan a bejárat irány megváltoztatásáról - az F.2. sz. Forgalmi Utasítás 15.18.3 pontja alapján - a vonatszemélyzet írásbeli rendelkezésén kap értesítést.

Az olyan azonnali menetrenddel rendelkező vonatknál, amelyek közlekedésük során nem biztosított állomást is érintenek, az azonnali menetrend az alábbi közleménnyel is kiegészül: „...[a menetrend alapján érintett nem biztosított állomás megnevezése] állomásra vonatkozóan a bejárat irány megváltoztatásáról - az F.2. sz. Forgalmi Utasítás 15.18.3 pontja alapján - írásbeli rendelkezésén kap értesítést.”

Amennyiben a kapacitásigénylő a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatról nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózatot is le kíván foglalni/igénybe kíván venni, a pályavasúti szolgáltatás igény benyújtásakor a nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózat működtetőjével kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie és a pályavasúti szolgáltatás igény benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell a szolgáltatási szerződés meglétére vonatkozóan, amely tartalmazza a szerződés érvényességére vonatkozó rendelkezést.

A nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózatról, illetve pályahálózatra történő közlekedés esetén a kapacitásigénylőknek megrendelésében - amennyiben vonattal történik a kiszolgálás - a menetvonal elejét/végét jeleznie kell.

Az üzemi menetrend hatálybalépését legkésőbb 12 hónappal megelőzően a versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról szóló 2010. szeptember 22-i 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet) alapján meghatározott pályaeépítési munkákat, valamint az azok megvalósítását elősegítő korridor katalógusokat (a továbbiakban: korridor katalógus) hirdetnek meg, melyeket az éves üzemi menetrend készítésekor figyelembe kell venni.

Az üzemi menetrend hatálybalépését legkésőbb 11 hónappal megelőzően, a kapacitás-elosztó szervezetek a versenyképes árufuvarozást szolgáló nemzetközi vasúti folyosóként megjelölt pályaszakaszokat érintően korridor katalógusokat hirdetnek meg, melyeket az éves üzemi menetrend készítésekor figyelembe kell venni.

A megelőző kettő bekezdésben meghatározott, korridorokra vonatkozó pályaépítési munkákat, valamint a korridor katalógusok által lefoglalt kapacitást a nemzeti kapacitás-elosztási rendszerben, a VPE Kft. foglalt kapacitásként veszi figyelembe az egyes versenyképes árufuvarozást szolgáló nemzetközi vasúti folyosónként meghatározott határidőig.

A pályahálózat-működtető az éves és az üzemi menetrend készítése során figyelembe vehető éves pótlólagos pályavasúti szolgáltatás igények benyújtási határidejéig nyújtja be a vasúti pályahálózat éves szinten tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében pályahálózat-kapacitás igényét a VPE Kft.-hez. Az éves szinten előre nem tervezhető munkák pályahálózat-kapacitás igényét a pályahálózat-működtető az üzemi menetrend készítése során figyelembe vehető éves pótlólagos pályahálózat-kapacitás igények benyújtási határidejét követően nyújthatja be a VPE Kft.-hez.

Kizárólag a pályahálózat-működtető jogosult a saját pályahálózatának működtetése érdekében közlekedtetni szándékozott üzemi vonatai részére az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére a VPE Kft.-nél üzemi célú menetvonalat igényelni.

A pályavasúti szolgáltatás igény beérkezéséről a VPE Kft. a kapacitásigénylőt és a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul értesíti.

Az országhatáron át közlekedő vonatok számára, ahol szükséges, előzetes nemzetközi menetvonalakat kell létrehozni, amelyeket a kapacitásigénylők számára a VPE Kft. a honlapján és az általa üzemeltetett menetvonal-igénylő informatikai rendszerében elérhetővé tesz.

A vasúti pályahálózat valamely elemére bejelentett pályavasúti szolgáltatás és pályahálózat-kapacitás iránti igények ütközése esetén a VPE Kft. az érdekeltekkel összehangolási eljárást kezdeményez, majd ennek alapján dönt a kapacitás elosztásáról.

A VPE Kft. kapacitás-elosztási döntéseiről (a HÜSZ alapján kiutalt pályavasúti szolgáltatásra és pályahálózat-kapacitásra vonatkozó döntések) az érintett kapacitásigénylőt, a pályahálózat-működtetőket és a vasúti igazgatási szervet értesíti.

4.3.1 Az éves menetvonal-igénylés és menetrendkészítés határidői

Az éves menetvonal-igények benyújtásának határideje a menetrendi évet megelőző április második hétfője. (2015. április 13.)

Az éves pótlólagos menetvonal-igényeket az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követően, de az éves üzemi menetrend hatálybalépését 5 héttel megelőzően kell benyújtani (2015. november 09.). A VPE Kft. az igényelt menetvonalra vonatkozó menetrend- és/vagy szolgáltatás-tervezetet megküldi a kapacitásigénylőnek véleményezés céljából.

Az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követő 12 héten belül (2015. július 06.) a VPE Kft. a benyújtott éves és - az éves üzemi menetrend véglegesítésének határidejét megelőző 10. hétig (2015. június 15.) benyújtott - éves pótlólagos menetvonal-igények alapján köteles elkészíteni az éves üzemi menetrend tervezetét és annak az egyes kapacitásigénylőkre vonatkozó részeit a kapacitásigénylőknek írásban megküldeni oly

módon, hogy a kapacitásigénylők észrevételeik megtételére és a szükséges egyeztetések elvégzésére legalább 5 hét (2015. augusztus 10.) álljon rendelkezésre, amelyet követő 2 héten belül (2015. augusztus 24.) a VPE Kft. véglegesíti az éves üzemi menetrendet, azaz kiutalja a menetvonalakat.

Az éves üzemi menetrend érvényességi időtartama minden év december második szombatján 24:00 órakor kezdődik, és a következő év december hónap második szombatján 24:00 óráig tart.

4.3.2 Az éves menetvonal-igényeken kívüli igények kezelése, beleértve az azonnali igényeket is

Menetvonal fajták	Igény benyújtásának határideje a tervezett közlekedtetés időpontjához viszonyítva	A kiutaláshoz szükséges idő
Évközi menetvonal	Legalább 5 héttel korábban.	5 munkanapon belül.
Egyedi menetvonal	Legalább 5 nappal korábban.	A lehető leghamarabb, de legfeljebb 4 napon belül.
Azonnali menetvonal	5 napon belül, de legalább 1 órával korábban.	A lehető legrövidebb időn belül.
Üzemi célú menetvonal	A tervezett közlekedést megelőzően	A lehető legrövidebb időn belül

A hozzáférésre jogosult azonnali menetvonal igényét a tervezett közlekedést megelőzően egy órán belül is benyújthatja a pályahálózat-működtető által jelzett veszélyhelyzet és üzemzavar esetén.

4.3.3 Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása

Menetvonal igénylés szabályai szerint a VPE Kft. menetvonal-igénylő rendszerében vagy akadályoztatás esetén a 4.3 pontban meghatározott nyomtatványon kell a Vtv. 2. sz. mellékletének 1-4. pontjaiban szereplő, jelen üzletszabályzat 5. fejezetében meghirdetett szolgáltatásokat megrendelni.

A pályavasúti szolgáltatások igénylése a menetvonal-igényléssel egyidejűleg, illetve menetvonal nélküli szolgáltatásként is történhet.

Saját tolatás

Pályavasúti tolatószemélyzet és/vagy pályavasút által biztosított vontatójármű igénybevétele nélkül végzett tolatásra (saját tolatás) csak azon szolgálati helyeken kerülhet sor, ahol a forgalmi tevékenység ellátása biztosított. Az egyszerűsített forgalmi szolgálatra berendezett vonalak esetében a 2.4.1 pont l) pontjában meghatározott Vonali Végrehajtási Utasításokban foglalt szabályok szerint kell eljárni.

A saját tolatást a hozzáférésre jogosult köteles a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerében jelezni az időtartam és a jármű darabszám megadásával.

Szolgálatszünetelés

Az éves üzemi menetrend véglegesítését követően a pályahálózat-működtető meghirdeti a 3.5-2 számú mellékletben, hogy mely szolgálati helyeken áll a pályavasúti személyzet korlátozottan rendelkezésre. A pályahálózat-működtető a pályavasúti személyzetet

hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátja, amennyiben a hozzáférésre jogosult a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerében jelzi, hogy a szolgáltatásünetelés időtartama alatt igénybe kívánja venni az érintett pályahálózat-kapacitást és azt a pályahálózat-működtető visszaigazolja.

Közforgalmú rakodóvágányok igénybevétele

A MÁV Zrt. pályahálózatán található közforgalmú rakodóvágányokhoz és a hozzájuk tartozó rakodóterülethez történő hozzáférési igényt, a kapacitás-elosztás érdekében a hozzáférésre jogosultnak jeleznie kell. A jelzést menetvonalhoz nem kapcsolódóan (menetvonal nélkül) attól függetlenül kell megtenni.

A jelzést a rakodás kezdő időpontjára kell beadni.

A jelzés során a hozzáférésre jogosult az alábbi információkat köteles megadni:

- az érintett szolgálati hely, azon belül a rakodó vágány megnevezését
- a kezdés igényelt időpontját,
- a ki/berakásra kerülő kocsik darabszámát,
- a rakodási egység hosszát (méterben),
- a rakodóhely biztosítási idő intervallumát.

Opcionálisan megadható:

- hivatkozott menetvonal azonosító (amely az igénybevétel napjától számított +/- 48 óra időintervallumban hivatkozható),
- rakodási szünet igénybevétele (világítási naptáron kívüli időszakban, és/vagy munkaszüneti napon történő rakodás).

A MÁV Zrt. tulajdonában lévő közforgalmú rakodóvágányok és a hozzájuk tartozó rakodóterületek igénybevételeinek feltételeit a 4.3.3 sz. melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. pályahálózatát érintő menetvonal- és szolgáltatás-igénylést megelőzően lehetőség szerint az igénylő a járulékos és kiegészítő szolgáltatások igénybevételeinek lehetőségéről a MÁV Zrt. Forgalmi Üzemviteli Igazgatóságával egyeztet. A MÁV Zrt. Forgalmi Üzemviteli Igazgatósága a pályahálózatot érintő pályavasúti szolgáltatások igénylésének lehetőségével kapcsolatos megkereséseket 00:00 órától 24:00 óráig fogadja, és a megkeresés beérkezését követően 2 órán belül előzetes tájékoztatást nyújt a hozzáférésre jogosult számára.

A hozzáférésre jogosult köteles a Hálózati Üzletszabályzatban meg nem hirdetett rendelkezésre állási paraméterekkel megjelenő kiegészítő és mellékszolgáltatások igénybevételeiről a kiutalást megelőzően - végrehajthatósági szempontból - a pályahálózat-működtetővel egyeztetni.

4.3.4 A kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt pályahálózat-kapacitás igények átruházásának és felhasználásának eljárás rendje

A kapacitásfoglalásra jogosult a részére kiutalt pályahálózat-kapacitást annak igénybevétele céljából bármely, a pályahálózat-működtetővel hálózat-hozzáférési szerződéssel rendelkező - igénylésenként egy - hozzáférésre jogosult részére felhasználás céljából átruházhatja.

A kapacitásfoglalásra jogosult által igényelt és részére kiutalt pályahálózat-kapacitást ténylegesen igénybevevő hozzáférésre jogosult megnevezését a kapacitásfoglalásra jogosult

köteles a pályahálózat-kapacitás igénybevételének időpontja előtt legalább 10 nappal megadni.

A hozzáférésre jogosult a kapacitásfoglalásra jogosult általi tényleges igénybevételre való kijelölést elutasíthatja a kijelölést követő 48 óráig. A kijelölés elutasítása esetén a kapacitásfoglalásra jogosult köteles más hozzáférésre jogosultat kijelölni a pályahálózat kapacitás igénybevételi időpontja előtt legalább tíz nappal.

Egy menetvonal- és szolgáltatásigényhez egy hozzáférésre jogosult választható. Abban az esetben, ha az igénylés több közlekedési napot tartalmaz.

A kapacitásfoglalásra jogosult e kijelölést módosíthatja, legkésőbb a pályahálózat–kapacitás igénybevétele előtt tízedik napig. A kijelölési határidő eredménytelen lejártá esetén a kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt pályahálózat-kapacitást a VPE Kft. lemondásnak tekinti.

4.4 A kapacitás-elosztás folyamata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztásának jogszabályokban rögzített lépéseit, az elosztás teljes folyamatát az igények benyújtásától a díjak kiszámlázásáig a 4.4 sz. melléklet mutatja be.

4.4.1 Összehangolási eljárás

Amennyiben a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényt más kapacitásigénnyel történő ütközés miatt a jogszabályokban rögzített elbírálási szabályok figyelembevételével sem lehet kielégíteni vagy valamelyik igényt elutasítani, összehangolási eljárást kell lefolytatni. Az összehangolási eljárást a VPE Kft.-nek kell írásban és elektronikus úton kezdeményeznie valamennyi érintett kapacitásigénylő és a vasúti igazgatási szerv egyidejű értesítése mellett a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközéséről szerzett tudomást követő 2 munkanapon belül.

Az összehangolási eljárásról szóló értesítésben meg kell jelölni:

- a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésével érintett kapacitást,
- az igénytől eltérő felajánlott kapacitást,
- az összehangolási eljárás helyét, idejét,
- az összehangolási eljáráson való részvétel elmulasztásának következményeit.

Az összehangolási eljárást a VPE Kft. vezeti le. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell készíteni, azt minden, az összehangolási eljáráson résztvevő félnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni. Amennyiben az összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre, a VPE Kft. dönt az összehangolási eljárásban érintett igényekről a 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 15. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott sorrend figyelembe vételével, és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett kapacitásigénylő részére az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet. A VPE Kft. az összehangolási eljárás során nem rendezett vitás kérdésekben hozott döntéséről a kapacitásigénylőket és a vasúti igazgatási szervet a döntés meghozatalát követően haladéktalanul köteles írásban tájékoztatni.

4.4.2 Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége

A hozzáférésre jogosult, illetve a pályahálózat-működtető a Vtv. 79/B. § (1) bekezdés c) és d) pontjában foglaltak szerint a vasúti igazgatási szervnél jogvita eljárást kezdeményezhet

a VPE Kft. vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása és biztosítása tárgyában meghozott döntése ellen.

A kapacitásfoglalásra jogosult jogorvoslati kérelmet a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény alapján, a hatáskörrel rendelkező illetékes bírósághoz nyújthat be, abban az esetben, ha az érintett ügyben jogvitás eljárást még nem kezdeményezett és nem is kíván kezdeményezni a vasúti igazgatási szervnél.

4.4.3 Túlterhelt pályaszakasz

4.4.3.1 Túlterhelt pályaszakasz

A vasúti pályahálózat kiegyensúlyozottabb igénybevétele, a túlterhelt vasúti pályaszakaszok elkerülése, valamint a túlterheltség kialakulásának megelőzése érdekében a kapacitás-elosztó szervezet helyettesítő vasúti pályaszakaszt jelölhet ki. Amennyiben a VPE Kft. helyettesítő vasúti pályaszakaszokat jelöl ki, azokat a menetvonal katalógussal együtt, azzal azonos módon hirdeti meg.

Ha egy adott vasúti pályaszakaszon a menetvonal-igények kielégítése az összehangolási eljárás keretében sem biztosítható, és az ennek következtében elutasított kapacitás igények elérik vagy meghaladják az adott pályaszakasz havi elméleti kapacitásának 10 százalékát, vagy az egy éven belül várhatóan benyújtásra kerülő menetvonal-igények nagy valószínűséggel nem elégíthetők ki, a VPE Kft. a vasúti pályahálózat érintett részét túlterhelt vasúti pályaszakasznak minősíti, és kezdeményezi a pályahálózat-működtetőnél a kapacitás-elemzés elvégzését és a túlterheltség megszüntetését célzó javaslatok megtételét.

Ha a VPE Kft. - a pályahálózat-működtető által szolgáltatott adatok alapján - észleli, hogy a túlterhelt vasúti pályaszakaszra vonatkozóan fenntartott kapacitás kihasználtsága legalább egy hónapon keresztül a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített küszöbérték (60%) alatt van, erről a fenntartott kapacitással rendelkező kapacitásigénylőt három napon belül tájékoztatja, továbbá felszólítja, hogy nyolc napon belül nyilatkozzon arról, hogy fennállt-e olyan érdekkörén kívül álló ok, amely miatt a vasúti pályahálózat számára nem volt hozzáférhető, továbbá csatolja az ok igazolásához szükséges okiratokat.

Ha a kapacitásigénylő ezen kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, vagy az érdekkörén kívül álló okot nem igazolja, a VPE Kft. a fenntartott kapacitást visszavonja. A VPE Kft. a döntéséről a kapacitásigénylőt, a vasúti pályahálózat-működtetőt, valamint a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul értesíti.

A pályahálózat-működtető a kapacitásigénylőkkel és a VPE Kft.-vel történő egyeztetés után a pályahálózat vagy annak egy része túlterheltté nyilvánítását követő hat hónapon belül kapacitáselemzést készít a túlterhelt pályaszakaszokról.

A pályahálózat-működtető a kapacitáselemzésben meghatározza a pályahálózat-kapacitás igények teljesítésének korlátait, valamint javaslatokat dolgoz ki a korlátok megszüntetésére. A kapacitáselemzés meghatározza a túlterheltség okait, valamint a túlterheltség enyhítésére irányuló rövid és középtávú intézkedéseket.

A kapacitáselemzés elvégzését követő hat hónapon belül a pályahálózat-működtető kapacitásbővítési tervet készít a kapacitásigénylőkkel folytatott konzultációt követően.

A kapacitásbővítési terv meghatározza:

1. a túlterheltség okait,
2. a forgalom várható jövőbeli alakulását rövid, közép- és hosszú távon,
3. a vasúti pályaszakasz fejlesztésének korlátait,

4. a kapacitásbővítés lehetőségeit és költségeit, ideértve a hálózat-hozzáférési díjak várható változásait,
5. a lehetséges kapacitásbővítési intézkedéseket és a megvalósításukra vonatkozó költség-haszon elemzéseket,
6. a javasolt intézkedések megvalósításának ütemtervét,
7. az intézkedések megvalósításához szükséges pénzügyi fedezet (ezen belül az állami támogatás) mértékét.

A kapacitásbővítési tervet a pályahálózat-működtető az egyeztetések után esetlegesen fennmaradt véleménykülönbségeket is bemutatva küldi meg a VPE Kft. és a vasúti igazgatási szerv részére. Ha a kapacitásbővítési tervben meghatározott intézkedések állami támogatás felhasználását igénylik, akkor azt a pályahálózat-működtető a közlekedésért felelős miniszternek is megküldi. A kapacitásbővítési tervben foglalt intézkedések megvalósításáról a pályahálózat-működtető negyedévente beszámolót készít a vasúti igazgatási szerv részére.

A nyílt hozzáférésű pályahálózaton jelenleg nincs túlterhelt pályaszakasz.

4.4.3.2 Prioritási szabályok és a követendő eljárás

A túlterhelt vasúti pályaszakaszon a pályahálózat-működtető által igényelt menetvonal elsőbbséget élvez, amennyiben

- a kapacitás használata a jogszabályban foglaltak végrehajtásához szükséges, vagy
- a pályahálózat-működtető karbantartási, felújítási vagy fejlesztési munkát végez.

A pályahálózat-működtető a fenti esetekben rögzített elsőbbségi igényét csúcsidőszakon belül végzett vasúti közszolgáltatással szemben nem érvényesítheti.

Túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a fenti rendelkezések érvényesítését követően, az alábbi sorrend figyelembe vételével - a szakosított infrastruktúraként kijelölt vasúti pályaszakaszok kivételével - elsőbbséget kell biztosítani:

- a vasúti közszolgáltatásnak,
- a nemzetközi vasúti személyszállításnak,
- a nemzetközi vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti személyszállításnak.

Ha az előző bekezdésben foglaltak alapján az elsőbbséget élvező menetvonal-igény nem határozható meg, akkor az alábbi sorrend figyelembevételével elsőbbséget kell biztosítani:

- az ütemes menetrend alapján közlekedő vonatoknak,
- a keret-megállapodás alapján igényelt menetvonalaknak,
- a több közlekedési napra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- a hosszabb viszonylatra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- a rendszeresen közlekedő vonatok menetvonal-igényeinek,
- a korábban benyújtott menetvonal-igényeknek.

4.4.3.3 A kiutalás visszavonása

A 2.2.1 pontban meghatározott vasúti pályahálózat használatához előírt jogosultságot igazoló okiratok, dokumentumok bármelyikében beállt változás esetén, a VPE Kft. jogosult a már kiutalt pályavasúti szolgáltatásait felülvizsgálni.

Amennyiben az előző bekezdésben hivatkozott okiratok, dokumentumok nem igazolják a kapacitásigénylő használati jogosultságát, a VPE Kft. a pályavasúti szolgáltatást visszavonja. A pályavasúti szolgáltatás visszavonását a VPE Kft. kimutathatóan köteles közölni a kapacitásigénylővel és a pályahálózat-működtetővel.

4.4.4 A keretmegállapodás hatása

A keretmegállapodás alapján benyújtott menetvonal-igény elsőbbséget élvez a 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 17. § (4) bekezdésében foglaltak szerint.

4.5 Kapacitás-elosztás vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási és fejlesztési célból

4.5.1 Az eljárás leírása

A pályahálózat-működtető jogosult az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat végezni, illetve végeztetni, ehhez kapacitást lekötni, a vasúti pályahálózatot igénybe venni.

A vasúti pályahálózaton végzett olyan karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák pályahálózat kapacitásigényét, amelyek az érintett pályahálózat-szakaszon a vonatközlekedést akadályozzák vagy korlátozzák, a pályahálózat-működtető a jelen pontban rögzített eljárási rend szerint nyújtja be a VPE Kft.-hez. A karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák várható hatásának bemutatását havonkénti aktualizálásával a VPE Kft. honlapján kell közzétenni.

4.5.1.1 Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz, felújításhoz és fejlesztéshez

A vasúti pályahálózat olyan tervezett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében, amelyek az érintett pályahálózat-szakaszon a vonatközlekedést akadályozzák vagy korlátozzák, az ezek végrehajtásához szükséges valamennyi pályakapacitás igényt a pályahálózat-működtető az éves menetvonal-igénylések benyújtásának határidejéig, de legkésőbb az éves üzemi menetrend véglegesítését megelőző tizedik hét végéig (2015. június 15.) nyújtja be a VPE Kft. részére a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, ennek elérhetetlensége esetén a 4.5.1.1 számú melléklet szerinti minta alapján írásban, levél formában vagy faxon. Ezen igényeket a VPE Kft. az éves üzemi menetrendre vonatkozó szabályok alapján elégíti ki.

4.5.1.2 Éves szinten nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákkal kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok

Az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető olyan karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák időtartamára, amelyek az érintett pályahálózat-szakaszon a vonatközlekedést akadályozzák vagy korlátozzák, a pályahálózat-működtető - a várható bevételkiesésének és a már kiutalt menetvonalakkal összefüggő esetleges kártérítési kötelezettségének mérlegelésével - a VPE Kft.-től pályahálózat-kapacitást igényel a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, elérhetősége hiányában írásban, levél formában vagy faxon, a 4.5.1.1 számú melléklet szerinti minta alapján. A VPE Kft. a benyújtott igény alapján - amennyiben az már kiutalt menetvonalakat is érint - kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését, és az érintett kapacitásigénylőkkel egyeztetett ideiglenes üzemi menetrendet készít. Az ideiglenes üzemi menetrendet a VPE Kft. úgy készíti el, hogy a lehető legkisebb mértékben legyen szükséges a már kiutalt menetvonalak módosítása.

A pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák számára a munkálatok megkezdése előtt lehetőség szerint legalább 30 nappal köteles a pályahálózat-kapacitást a VPE Kft.-nél megigényelni a menetvonal-igénylés szabályai szerint. A pályahálózat-kapacitás igénylésekor meg kell jelölni:

- az érintett pályaszakaszt (állomásköz, jobb-bal vágány, állomási vágány, stb.),
- az időszakot (hónap-nap-óra-perctől/ig illetve vonattól-vonatig, stb.),
- technológiai jellemzőket (feszültségmentesítés, munkavédelmi lassújel, stb.).

Ezzel egyidejűleg a vágányzári technológiát - amennyiben ilyen készül - elektronikus úton meg kell küldeni a vpe@vpe.hu email-címre.

A VPE Kft. a pályahálózat-kapacitáshoz tartozó pályahálózat-kapacitás igény érkezését követően 10 munkanapon belül megvizsgálja, hogy a pályahálózat működtetője által beadott pályahálózat-kapacitás igény ütközik-e már kiutalt menetvonalakkal, illetve elkészíti a vágányzári tanulmánymenetrendeket.

A vizsgálat lefolytatását követően, amennyiben a pályahálózat-működtető által benyújtott pályahálózat-kapacitás igény már kiutalt menetvonalakat érint, a VPE Kft. a tanulmánymenetrendek alapján egyeztetési eljárást folytat le az összehangolási eljárás jogszabályban meghatározott eljárási szabályainak alkalmazásával a pályahálózat-működtető által benyújtott pályahálózat-kapacitás igényrel ütköző menetvonalak tulajdonosaival, illetve a pályahálózat működtetőjével (együtt: érintett felek).

Az egyeztetési eljárás során meg kell határozni:

- a változtatandó menetvonalakat, illetve a változtatás mértékét,
- az esetlegesen kerülő vagy alternatív útirányon át közlekedtethető vonatok menetvonalait,
- a lemondandó menetvonalakat,
- vonatpótló autóbusszal részben, vagy teljesen pótoltt menetvonalakat,
- a menetvonal tulajdonosa által megjelölt, a csatlakozások biztosítása érdekében esetlegesen még érintett, változtatandó menetvonalakat.

A menetvonal tulajdonos(ok) részéről felmerülő esetleges többletköltségek elszámolásáról, viseléséről az érintett felek az egyeztetés keretében is megállapodhatnak, a bruttó elszámolás számviteli elvének szabályai szerint.

A lefolytatott egyeztetési eljárás eredményeként a változtatandó menetvonalakat az érintett időszakra a kapacitásigénylő lemondja, illetve a módosított útirányra és/vagy időpontra újból megrendeli a VPE Kft.-től a menetvonal lemondás, illetve menetvonal igénylés szabályai szerint. Amennyiben a kapacitásigénylő az egyeztetési eljárást követő két munkanapon belül nem módosítja/mondja le az érintett menetvonalakat az egyeztetési eljárás során aláírt jegyzőkönyv szerint, akkor a VPE Kft. gondoskodik az érintett menetvonalak jegyzőkönyv szerinti módosításáról/lemondásáról. Megegyezés hiányában a VPE Kft. az összehangolási eljárás szabályai szerint hoz döntést.

A változásokkal érintett menetvonalak vonatkozásában az újonnan benyújtott igények alapján a VPE Kft. új menetrendet készít (ideiglenes üzemi menetrend), melyet az üzemi menetrend részévé tesz.

4.6 Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

A kapacitásigénylő a számára kiutalt pályahálózat-kapacitást, valamint a pályahálózat-működtető a számára karbantartási, felújítási és fejlesztési célból kiutalt pályahálózat-kapacitást a VPE Kft.-nél írásban vagy elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő

informatikai rendszerének útján vagy faxon a tervezett közlekedési időpontot követő 24 óráig lemondhatja.

A pályahálózat működtető az igényelt vasúti pályahálózat-kapacitás lemondásának tekinti:

- Amennyiben a kapacitásfoglalásra jogosult által megjelölt hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető közötti hálózat-hozzáférési szerződés a kapacitásfoglalásra jogosult vagy a hozzáférésre jogosult érdekkörében felmerült okból nem jön létre a pályahálózat-működtető által meghatározott határidőig,
- amennyiben a hozzáférésre jogosult hálózat-hozzáférési szerződését a pályahálózat-működtető felmondja vagy a szerződés teljesítését felfüggeszti,
- amennyiben a hozzáférésre jogosult a kiutalt szolgáltatás igénybevételét a kért kezdési időponttól 24 óráig nem kezdi meg.

4.7 Rendkívüli küldemények és veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése

Rendkívüli küldemény és veszélyes áru továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése engedélyköteles, ezért a menetvonal-igénylés során ezt jelezni kell.

A rendkívüli küldemények továbbításához szükséges eljárási rendet a MÁV Zrt-re és a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 4.7-1 és a 4.7-2 számú melléklet tartalmazza.

4.8 Különleges intézkedések üzemzavar, veszélyhelyzet esetén

4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei

- A napi tervtől, menetrendtől való eltérés esetén a pályahálózat-működtető üzem- és operatív irányítási szervezete köteles olyan intézkedések megtételére, amelyek megszüntetik a zavarokat, helyreállítják a tervszerinti, menetrendszerinti vonatközlekedést.
- A hozzáférésre jogosultaknak folyamatosan rendelkezniük kell egy döntési jogosultsággal felruházott kapcsolattartó személlyel, vagy saját irányítási szervezettel, akit, vagy akiket üzemzavar, veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető üzem- és operatív irányítási szervezete értesíteni tud, és akinek vagy akiknek igényeit a menetrendszerinti üzem helyreállítása céljából figyelembe vehet. Vis maior és előre nem látható egyéb rendkívüli körülmények esetén:
  - A vonatközlekedésben műszaki meghibásodás vagy balesetek miatt bekövetkezett zavarok esetén a pályahálózat-működtető köteles mindent megtenni a normál üzemi körülmények visszaállítására, az érintett hozzáférésre jogosultak tájékoztatása mellett. E célból megfelelő szabályozást kell készítenie, amely tartalmazza súlyos balesetek, vagy a vonatközlekedésben bekövetkezett súlyos zavarok esetén értesítendő szervezeteket.
  - A pályahálózat-működtető kérésére a hozzáférésre jogosult köteles térítés ellenében rendelkezésre bocsátani a normál üzemi körülmény mielőbbi visszaállításához a legmegfelelőbbnek ítélt eszközöket.
  - A vasúti pályahálózatot ideiglenesen használhatatlanná tevő veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető a kiutalt menetvonalakat az érdekeltek értesítésével visszavonhatja a helyreállításhoz szükséges időtartamra. A VPE Kft. erre az időszakra a kapacitásigénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat ajánl fel.

4.8.2 Eljárási rend

Eljárás:

- A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete intézkedik a vasúti pályahálózat szabaddá tétele érdekében.
- A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete a kapacitásigénylő irányító szervezetének vagy képviselőjének közreműködésével intézkedik az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetéséről és a hozzáférésre jogosult vonatainak leköszlekedtetéséről.

4.8.3 Előrelátható problémák

Előrelátható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) bekezdés a)-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

4.8.4 Előre nem látható problémák

Előre nem látható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) bekezdés a)-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

5. A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

5.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételét és a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat valamennyi kapacitásigénylő számára azonos feltételekkel kell elérhetővé tenni, és azonos díj ellenében kell nyújtani.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. szolgáltatásainak belső tartalma a pályahálózat-működtetőkre jellemző sajátosságok miatt eltérő lehet. Az eltéréseket a HÜSZ minden esetben tartalmazza. Ahol a HÜSZ nem tartalmaz a szolgáltatások vonatkozásában eltérést, a szolgáltatást mindkét pályahálózat-működtető azonos tartalommal nyújtja.

A kapcsolódó infrastrukturális háttér a 3. fejezet, a díjszabás feltételeit és a díjtételeket a 6. fejezet tartalmazza.

A 2015. évi CIII. törvény által módosított, a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény változásának egyik legfontosabb hatásaként, az egyes kiegészítő szolgáltatások (vonatfelvétel, vonat előkészítés, tolatószemélyzet biztosítása, tolatószemélyzet rendelkezésre állása, vontatójármű biztosítása, vontatójármű rendelkezésre állása, személyzet biztosítás mérlegeléshez, vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása, víztöltéshez használt víz biztosítása, tengelyátszerelés, forgóváz használat) átcsoportosításra kerültek a járulékos szolgáltatások közé, valamint az eddig járulékos szolgáltatásként szereplő felsővezeték használat az alapszolgáltatások között jelenik meg.

A Vtv. 87/D § (1) bekezdésében foglaltak alapján ezen szabályokat első ízben a 2016. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi időszakról kell alkalmazni.

5.2 Alapszolgáltatások

5.2.1 Menetvonal biztosítás

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése.

A szolgáltatás tartalmazza:

- az igény (beleértve az igényhez tartozó járulékos, kiegészítő és mellékszolgáltatásokat is) elektronikus alapú fogadását,
- az igény teljesíthetőségének vizsgálatát,
- a szükséges menetrend szerkesztését,
- az igényhez kapcsolódó szolgáltatás végrehajthatóságának vizsgálatát,
- az igény elfogadásáról és megvalósításáról való visszajelzést a kapacitásigénylő számára, valamint
- intézkedést a végrehajtás érdekében.

5.2.2 Közlekedtetés

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak árutovábbítás, személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésére bocsátását,
- nyílt hozzáférésű vasútvonalak, a forgalmi átmenő fővágányok, az átmenő fővágányokban szereplő kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, valamint a jelző- és biztosítóberendezések használatának biztosítását,

- a vonatközlekedés lebonyolítását a forgalomirányítás személyzetének, eszközeinek és információs rendszerének biztosításával,
- a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelését és továbbítását (szükség esetén a rendkívüli küldemények továbbításához szükséges engedély kiadását, a küldemény regisztrálását, írásbeli ajánlat megküldését a hozzáférésre jogosultnak),
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályahálózat-működtetői tevékenység végzését.

5.3 Járulékos szolgáltatások

A járulékos szolgáltatásokon belül három típust különböztetünk meg:

- hozzáférés jellegű szolgáltatások: a létesítményekhez és berendezésekhez való hozzáférés biztosítása,
- közreműködés jellegű szolgáltatások: a létesítményekhez és berendezésekhez kapcsolódó szolgáltatások biztosítása,
- összetett szolgáltatások: a hozzáférés jellegű szolgáltatásrészek és a közreműködés jellegű szolgáltatásrészek egy szolgáltatáson belüli, egyszerre történő biztosítása.

A pályahálózat-működtető a közreműködés jellegű szolgáltatásrészeket az összetett szolgáltatások keretében kizárólag azokon a szolgálati helyeken nyújtja, amelyek rendelkeznek az adott szolgáltatás nyújtásához szükséges létesítménnyel, és/vagy berendezéssel.

5.3.1 Felsővezetéki rendszerek használata

Hozzáférés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a felsővezetéki és energiaellátó rendszerekhez való hozzáférést és azok használatát (villamos energia nélkül).

5.3.2 Üzemanyag vételező helyek használata

Összetett szolgáltatás.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az üzemanyag vételező helyekhez való eljutást biztosító vágányok használatának biztosítását
- a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az üzemanyag-vételező helyekhez kapcsolódó ingatlanok és berendezések használatának biztosítását és a kapcsolódó szolgáltatás nyújtását (üzemanyag nélkül).

Az üzemanyag vételező helyeket és azok nyitva tartását a 3.8.4 számú melléklet tartalmazza.

5.3.3 Állomáshasználat személyszállító vonatok számára

5.3.3.1 Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata

Összetett szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A és B vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a személypályaudvarok, állomások és megállóhelyek - személyszállítás céljára igénybe vett, az alapszolgáltatásokban nem foglalt - pályahálózathoz és egyéb létesítményeihez való hozzáférést és azok használatát,
- utas-kiszolgáló építményekhez és létesítményekhez, utasterekhez való hozzáférés biztosítását, valamint a peronok, az alul- és felüljárók igénybevételét,
- az állomási forgalmi tevékenység megállással összefüggő, a vonatindítással és vonatfogadással kapcsolatos igénybevételének biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- állomási utas-tájékoztatást, utas-kiszolgálás biztosítását,
- állomás felügyeletének biztosítását (biztonsági- és járőrszolgálat, bele nem értve a járművek vonatkozásában nyújtott biztonsági szolgáltatásokat),
- váróterem és egyéb utasforgalmi épületek, területek igénybevételének és a kapcsolódó szolgáltatásoknak a biztosítását.

A fenti szolgáltatás elemek bármelyikének igénybevételéhez a megállási célú állomáshasználatot a vonat minden érintett szolgálati helyén (beleértve a kiinduló/végállomást, valamint a feltételes megállóhelyet is) meg kell rendelni.

Amennyiben a vonat útvonalában olyan szolgálati hely található, ahonnan a vonat célállomásának elérése csak irányváltással lehetséges, abban az esetben az irányváltással érintett szolgálati helyen az állomáshasználatot meg kell rendelni.

5.3.3.2 Személyszállító vonatok kiinduló- / végállomás használata

Összetett szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B és C vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a személyszállító vonatok összeállításához, tolatásához és szétrendezéséhez kapcsolódó pályahálózathoz, illetve a pályahálózathoz tartozó berendezésekhez, jelző- és biztosító berendezésekhez való hozzáférés biztosítását,
- az állomási forgalmi tevékenység tolatással kapcsolatos igénybevételét,
- a személyszállító vonatok előfűtéshez, előhűtéséhez, víztöltéséhez, zártrendszerű wc ürítéséhez, kocsimosáshoz szükséges telepített berendezésekhez, vasúti járművek karbantartására szolgáló létesítményekhez való hozzáférés biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez, víztöltéshez, szükséges telepített berendezések biztosítását, azok használatát és a kapcsolódó szolgáltatás nyújtását (energia biztosítása nélkül).

5.3.4 Állomáshasználat tehervonatok számára

Összetett szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az állomáshoz tartozó, az alapszolgáltatásban nem foglalt vasúti pályákhoz és létesítményekhez, vonatfogadó vágányokhoz árutovábbítás céljából történő hozzáférés biztosítását (hozzáférés a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányok és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezésekhez),
- az állomási forgalmi tevékenység vonatindítással, vonatfogadással kapcsolatos, alapszolgáltatásban nem foglalt igénybevételét (forgalomirányítás, a vonat közlekedési adatainak rögzítése),
- a rendező pályaudvarokhoz, valamint az elegyrendező berendezésekhez történő hozzáférést, valamint az oda eljutást biztosító állomási mellékvágányokhoz való hozzáférés biztosítását,
- a rendezéshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását, kivéve az üzemanyag vételező helyek használata, vasúti járműmérleg használata, valamint a járműtárolás szolgáltatásokhoz kapcsolódó forgalmi tevékenység ellátását,
- a hozzáférést a nyílt hozzáférésű összekötő, saját célú vasúti pályahálózathoz, rakterületekhez, a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, a csatlakozó és átrakó vágányokhoz, a nyomtávok közötti átrakást biztosító létesítményekhez, a vasúti jármű karbantartására szolgáló létesítményekhez, valamint az áru fuvarozás kiszolgálásához szükséges ingatlanokhoz.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az állomás felügyeletének biztosítását (biztonsági-és járőrszolgálat, bele nem értve a járművek vonatkozásában nyújtott biztonsági szolgáltatásokat)
- az áru fuvarozás kiszolgálásához szükséges ingatlanok használatának biztosítását és a kapcsolódó szolgáltatások nyújtását.

Amennyiben a vonat útvonalában olyan szolgálati hely található, ahonnan a vonat célállomásának elérése csak irányváltással lehetséges, abban az esetben az irányváltással érintett szolgálati helyen az állomáshasználatot meg kell rendelni.

5.3.5 Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés

A rendező pályaudvarokhoz való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.3 és az 5.3.4 pont alapján.

A MÁV Zrt. pályahálózatán az alábbi szolgálati helyek minősülnek rendező pályaudvarnak:

- Ferencváros (10025, 40162, 46466), Eperjeske-Rendező (42358), Fényeslitke-Déli rendező (42127), Miskolc-Rendező (12641).

A MÁV Zrt. tulajdonában levő közforgalmú rakodóvágányt és a hozzájuk tartozó rakodóterületet igénybe venni a fenti bekezdésben felsoroltak közül csak azokon a szolgálati helyeken lehet, amelyek a 3.8.2 számú mellékletben is meghirdetésre kerültek.

5.3.6 Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés

A vonatképző létesítményekhez való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.3 és az 5.3.4 pontok alapján.

5.3.7 Járműtárolás

Hozzáférés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a hozzáférésre jogosult által közlekedtetett vasúti járművek 24 órát meghaladó tárolását, az eljutást biztosító mellékvágányok használatát, és a kapcsolódó forgalmi tevékenység biztosítását.

Az érintett vasúti járművek őrzéséről és felügyeletéről a hozzáférésre jogosult köteles gondoskodni, azt a szolgáltatás nem tartalmazza. A kapacitásigénylő a még nem járműtárolásnak minősülő 24 óra lejárta előtt köteles megrendelni a tárolási igényt.

Nem minősülnek járműtárolásnak az alábbi esetek:

- be- vagy kirakodásra váró teherkocsik 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- személykocsik kiinduló/végállomáson 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- baleset, rendkívüli események miatt várakozó kocsik,
- pályahálózat működtetéséhez igénybevett járművek tárolása.

5.3.8 Egyéb járulékos szolgáltatások

5.3.8.1 Vasúti járműmérleg használata

Összetett szolgáltatás.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a vasúti járműmérleghez való eljutást biztosító vágányok használatának biztosítását,
- a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- üzemképes vasúti járműmérleg biztosítását,
- a mérlegelést végző alkalmazott (megbízott) mérlegházba való bejutásának biztosítását,
- a vasúti jármű tömegének - a kapacitásigénylő által történő - megállapítása melletti felügyeletet.

A pályahálózat-működtetők a 3.8.5.2 számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítják a szolgáltatás igénybevételét.

A vasúti járművek mérlegelése során az alábbiakat kell a valóságnak megfelelően a tömeg megállapítást végző személynek a pályavasúti mérlegnaplóba feljegyezni:

- a vasúti jármű pályaszáma,
- teljes mért tömege,
- a vasúti jármű tengelyeinek száma,
- a vasúti járművön feliratozott önsúlya.

5.4 Kiegészítő szolgáltatások

5.4.1 Vontatási villamos energia biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatási villamos energia magánvezetéken keresztül történő továbbadását.

5.4.2 Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatási felhasználású üzemanyag biztosítását.

A MÁV Zrt. területén üzemanyagot csak az általa üzemeltetett helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

A GYSEV Zrt. területén mobil üzemanyagtöltés csak a GYSEV Zrt. előzetes engedélyével lehetséges.

5.4.3 Egyéb energia biztosítása

5.4.3.1 Vízfeltöltéshez használt víz biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- a vízfeltöltéshez, vízvételezéshez felhasznált víz biztosítását.

A szolgáltatás igénybevételére alkalmas szolgálati helyek felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.3.2. Nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nem vontatási célra felhasznált villamos energia (előfűtés, előhűtés) magánvezetéken keresztül történő továbbadását.

A szolgáltatás igénybevételére alkalmas szolgálati helyek felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

5.4.3.3. Nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált üzemanyag biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nem vontatási célra felhasznált üzemanyag (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált üzemanyag biztosítását.

A MÁV Zrt. a 3.8.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőkben nyújtja ezt a szolgáltatást.

A GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.4. Tolatószemélyzet biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- tolatószemélyzet biztosítását a tolatási tevékenységhez az 5.4.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben,

- az 5.4.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

Tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatásnak minősül a járműkapcsolás, útátjáró fedezése, jármű vonatba történő be- illetve vonatból történő kisorozása, vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított tolatásvezető és/vagy kocsirendező (illetve ilyen feladatkörben eljáró más pályavasúti személyzet) közreműködésével kerül végrehajtásra függetlenül a tolatással érintett vonat vonatkategóriájától.

Adott tolatási művelet elvégzéséhez szükséges minimális tolatószemélyzeti létszámról az érintett állomás Állomási Végrehajtási Utasítása rendelkezik.

A pályahálózat-működtető a tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatást csak abban az esetben nyújtja, ha a minimálisan szükséges tolatószemélyzeti létszámot a kapacitásigénylő megrendelte.

5.4.5 Tolatószemélyzet rendelkezésre állása

A szolgáltatás tartalmazza:

- tolatószemélyzet rendelkezésre állását a tolatási tevékenység elvégzéséhez az 5.4.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben,
- az 5.4.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

Tolatószemélyzet rendelkezésre állása szolgáltatásnak minősül a járműkapcsolás, útátjáró fedezése, jármű vonatba történő be- illetve vonatból történő kisorozása, vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított tolatásvezető és/vagy kocsirendező (illetve ilyen feladatkörben eljáró más pályavasúti személyzet) közreműködésével kerül végrehajtásra függetlenül a tolatással érintett vonat vonatkategóriájától.

Adott tolatási művelet elvégzéséhez szükséges minimális tolatószemélyzeti létszámról az érintett állomás Állomási Végrehajtási Utasítása rendelkezik.

A MÁV Zrt. ilyen szolgáltatást nem nyújt.

5.4.6 Vontatójármű biztosítása tolatás céljából

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatójármű biztosítását tolatás céljából,
- a vontatójárművet kezelő mozdonyoszemélyzet biztosítását.

A pályahálózat-működtető vontatójárművet kizárólag az 5.4.4 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkben biztosít. Pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű pályavasúti tolatószemélyzet biztosítása nélkül nem igényelhető.

Vontatójármű biztosítása tolatás céljából szolgáltatásnak minősül:

- járművek átállítása,

- állomási vagy állomásból kiágazó saját célú vasúti pályahálózathoz a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határpontjáig történő járműkiszolgálás,
- jármű vonatba történő be-, illetve vonatból történő kisorozása,
- vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés, illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű közreműködésével kerül végrehajtásra.

5.4.7 Vontatójármű rendelkezésre állása

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatójármű rendelkezésre állását tolatási tevékenységek elvégzéséhez az 5.4.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben,
- az 5.4.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és / vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak
- a vontatójárművet kezelő mozdony személyzet biztosítását.

Pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű pályavasúti tolató személyzet rendelkezésre állása nélkül nem igényelhető.

Vontatójármű biztosítása tolatás céljából szolgáltatásnak minősül:

- járművek átállítása,
- állomási vagy állomásból kiágazó saját célú vasúti pályahálózathoz a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határpontjáig történő járműkiszolgálás,
- jármű vonatba történő be-, illetve vonatból történő kisorozása,
- vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés, illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű közreműködésével kerül végrehajtásra.

A MÁV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.8 Külső vonatfelvétel

A szolgáltatás tartalmazza:

- az induló vonatnál a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét, az adatoknak a pályahálózat-működtető információs rendszerébe való átadását rögzítés céljából,
- féksúly-számítás elvégzését, valamint
- a zárjelző kezelését.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.9 Vonat előkészítés

A szolgáltatás tartalmazza:

- az induló vonatnál a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét, az adatoknak a pályahálózat-működtető információs rendszerébe való átadását rögzítés céljából,
- féksúly-számítás elvégzését, valamint a zárjelző kezelése
- vasúti kocsikra a bárcák elhelyezését,

- kocsizárak meglétének ellenőrzését, kocsizár- hiány, illetve sérülés esetén annak pótlását.

A vasúti kocsikra a bárcák elhelyezése, kocsizárak meglétének ellenőrzésénél, kocsizár- hiány, illetve sérülés esetén annak pótlásánál a szolgáltatás igénybevételéhez a feltételek előzetes írásbeli rögzítése szükséges.

A GYSEV Zrt. az 5.4.9 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben nyújtja ezt a szolgáltatást

A MÁV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.10 Személyzet biztosítása mérlegeléshez

A szolgáltatás tartalmazza:

- a vasúti járművek mérlegelésének elvégzését.

A MÁV Zrt. az. 5.4.10 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben nyújtja ezt a szolgáltatást.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.11 Rendkívüli küldemény, veszélyes áru továbbítása, próbavonat, Ro-La vonat közlekedtetés

A szolgáltatást a közlekedtetés szolgáltatás foglalja magában.

5.4.12 Tengelyátszerelés

A szolgáltatás tartalmazza:

- a járművek különböző nyomtávolságú forgóvázainak átcserélését,
- járművek áttengelyezés utáni műszaki vizsgálatát, azaz a széles nyomtávolságra visszaszerelt vasúti teherkocsik E.12. számú Műszaki Kocsiszolgálati Utasítás szerinti műszaki vizsgálatát, valamint a normál nyomtávolságra áttengelyezett széles nyomtávolságú vasúti teherkocsik E.12. számú Műszaki Kocsiszolgálati Utasítás szerinti műszaki vizsgálatát.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.13 Forgóváz használat

A szolgáltatás tartalmazza:

- a forgóváz igénybevételét.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.5 Mellékszolgáltatások

5.5.1 Vasúti jármű műszaki vizsgálata

A szolgáltatás tartalmazza:

- a vasúti jármű műszaki vizsgálatát az E.12. számú Műszaki Kocsiszolgálati Utasítás szerint.

A GYSEV Zrt. a szolgáltatást az 5.5.1 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkben nyújtja.

A MÁV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

6. DÍJAK

6.1 Díjszabási alapelvek

A VPE Kft. - a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007. (X.6.) GKM-PM együttes rendelet értelmében (továbbiakban: Díjképzési rendelet) - 2008. augusztus 31-ig elkészítette a Díjképzési Módszertant- 6.1-1 számú melléklet.

A VPE Kft. az adott menetrendi évre vonatkozó konkrét hálózat-hozzáférési díjak megállapítását a Díjképzési Módszertan és a pályahálózat-működtetők utolsó lezárt üzleti évének tényadatai alapján végzi el.

A hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentumban (6.1-2 számú melléklet) rögzíti.

A felárak és kedvezmények a következő területeken érinti a hozzáférésre jogosultak által fizetendő díjak struktúráját:

- Tekintettel arra, hogy a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózattal megegyező területen folytatott egyéb, versenyhelyzetben levő közlekedési tevékenységek tekintetében környezetterhelési felár nem kerül érvényesítésre, így a vasúti közlekedés környezeti hatásaival összefüggő, különösen környezetkárosítottnak minősített infrastruktúra-szakaszokra és vonatközlekedtetési módokra vonatkozó környezetterhelési felárat a hozzáférésre jogosultnak nem kell fizetnie.
- A vasúti pályahálózat túlterheltségére vonatkozóan a hozzáférésre jogosultak számára felár nem kerül felszámításra.
- A Vtv. 67/E.§ (1) bekezdése, illetve az 58/2015. (IX. 30.) NFM rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól (a továbbiakban: Díjképzési rendelet) 9. § (1) bekezdés alapján, ha a hálózat-hozzáférési díjak várhatóan nem fedezik a pályahálózat-működtető összes indokolt költségét és ráfordítását, figyelembe véve a nyújtott állami támogatás összegét is, a szolgáltatások díja legfeljebb az összes indokolt költségre és ráfordításra fedezetet nyújtó mértékig általános felárral növelhető. Az általános felár felszámítását megelőzően azonban vizsgálni szükséges, hogy van-e olyan releváns szegmens, amely a felárral növelt hálózat-hozzáférési díjakat nem képes megfizetni. A 2015/2016. menetrendi évre vonatkozó szegmensvizsgálat alapján valamennyi szegmens képes az alapszolgáltatások, a hozzáférés jellegű járulékos szolgáltatások, valamint az összetett járulékos szolgáltatások hozzáférés jellegű szolgáltatás része esetén a felárak megfizetésére.

A hálózat-hozzáférési díjszabási rendszer hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjakat hirdet meg a közlekedési piac összehasonlítható részterületein azonos természetű szolgáltatást nyújtó különböző hozzáférésre jogosultak számára.

A meghirdetett hálózat-hozzáférési díjak forintban (HUF) értendők és az ÁFA-t nem tartalmazzák.

A Vtv. 67/R. § (3) bekezdése szerinti értesítés a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjak és felárak, valamint a rendelkezésre bocsátható vasúti pályahálózat-kapacitáshoz kapcsolódó naturáliák szorzataként kiszámított értékeket is tartalmazza. Az értesítésben megjelenő fizetendő rész- és összesített összegek nem tartalmazzák tizedes jegyet, azok minden esetben a kerekítési szabályok figyelembe vételével kerülnek megállapításra.

A pályahálózat-működtető a hozzáférésre jogosultak számára pénzügyi garancia formájában követelményeket ír elő a pályahálózat jövőbeni bevételeivel és használatával kapcsolatos jogos elvárásai védelme érdekében, melynek szabályozását a 2.3.2.1 melléklet 36.§-a tartalmazza.

6.1.1 Alapszolgáltatások díja

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelésével, továbbá a vonatközlekedés lebonyolításával kapcsolatos tevékenységek az alapszolgáltatásokon belül két komponenshez: a menetvonal biztosításhoz és a közlekedtetéshez kapcsolhatóak.

A két pályahálózat-működtető által nyújtott alapszolgáltatási tevékenységek pontos besorolása az 5.2 pontban található, a díjtételeket a 6.3.1.1 és a 6.3.1.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.1.1 A menetvonalak felhasználása

A menetvonal kizárólag a menetvonal kiutalásban meghatározott azon időszakra vonatkozik, amely a vonat két pont közötti leközeledtetéséhez szükséges. Ennek megfelelően bármilyen változtatás, amely a menetvonal útvonal- és időadataiban, a menetvonallal egyidejűleg megrendelt szolgáltatásokban a menetvonal út- vagy időadataira kihatóan, valamint a menetvonal kiutalás részét képező vonatkategóriára (4.3-2 számú melléklet) vonatkozó alapadatokban történik, a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a menetvonal lemondását és új - a változtatott paramétereknek megfelelő - menetvonal megrendelését teszi szükségessé.

A vonat indulásának késése esetén a vonat a hozzáférésre jogosult kérésére legfeljebb 24 órás időtartamon belül az eredetileg kiutalt menetvonal alapján is elindítható és a kiutalt menetvonal szerinti útvonalon leközeledtethető, amennyiben a forgalmi körülmények ezt lehetővé teszik.

Amennyiben a vonat közlekedése során az eredetileg kiutalt menetvonal időadatait 24 órát meghaladóan túllépi vagy azonnali menetvonal esetén az adott állomáson a tervezetten felüli tartózkodási idő a 24 órát meghaladja, a vonat a kiutalt menetvonal alapján nem közlekedtethető.

A) Menetvonal biztosítási díj

Az 5.2.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/menetvonal. Díjtételeit a 6.3.1.1 számú táblázat tartalmazza.

Egy igényelt menetvonalhoz kapcsolódóan csak egyszer kell menetvonal biztosítási díjat fizetni abban az esetben is, ha az igényelt menetvonal több, a DM által érintett pályahálózat-működtető hálózatát is érinti. Ekkor a fizetendő díj mértéke az induló állomást üzemeltető pályahálózat-működtetőre vonatkozó díjszabás alapján kerül meghatározásra.

Amennyiben a kapacitásigénylő kiutalt menetvonalának igénybe vételét a pályahálózat-működtető több vonatszámban való közlekedtetéssel teszi lehetővé (vonatszám csere), úgy a menetvonal biztosítás díja csak egyszer számolható el.

A menetvonal biztosítás díja csak a ténylegesen leközeledett vonat után terheli a hozzáférésre jogosultat.

B) Közlekedtetési díj

Az 5.2.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj, a ténylegesen megtett vonatkilométer és a megtett bruttótonna kilométer alapján kerül felszámításra. A távolság meghatározásának alapja minden esetben a díjszabási kilométer. Díjtételeit a 6.3.1.2-1, a 6.3.1.2-2, a 6.3.1.2-3 és a 6.3.1.2-4 számú táblázatok tartalmazzák.

A közlekedtetési díj vonatkilométer alapján számított része 3 vonalkategóriára és a következő vonatkategóriákra kerül felszámításra (Ft/vonatkm mértékegységben meghirdetve):

- személyszállító vonatok (a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C vonatkategóriába sorolt vonatok),
- tehervonatok (a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok),
- mozdonyvonatok (a 4.3-2 számú mellékletben E vonatkategóriába sorolt vonatok).

A közlekedtetési díj bruttótonna kilométer alapján számított része vonal- és vonatkategóriától függetlenül kerül felszámításra (Ft/bruttótonna kilométer mértékegységben meghirdetve).

6.1.2 Járulékos szolgáltatások díja

6.1.2.1 Felsővezeték használati díj

Az 5.3.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybe vétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/villamosvonatkilométer. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.2 Üzemanyag vételező helyek használatának díja

Az 5.3.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybe vétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/liter. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.3 Állomáshasználat díja személyszállító vonatok számára

- *Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználat díja:*
A pályahálózat-működtető a személyszállító vonatok (A, B vonatkategória) számára megállási díj ellenében, állomáskategóriánként eltérő díjazásért biztosítja az 5.3.3.1 pontban meghatározott megállási szolgáltatást. A megállási díj a személyszállító vonat minden megállása esetén elszámolandó, beleértve a kiinduló- és végállomást is. Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

- *Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használat díja:*
A pályahálózat-működtető a személyszállító vonatok számára (A, B és C vonatkategória) kiinduló/végállomás használati díj ellenében, állomáskategóriánként, a kiinduló és végállomásokon biztosítja az 5.3.3.2 pontban meghatározott szolgáltatást. A díj az állomásokon nyújtott szolgáltatások

jellemzőinek figyelembevételével négy állomáskategóriára kerül felszámításra. Elszámolandó mind a vonat kiinduló, mind pedig a vonat végállomásán. Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Díjtételeit a 6.3.2.1. és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

A zárt egységben forduló vonatok esetén a kiinduló/végállomás használati díj nem kerül felszámításra. A zárt egységben forduló vonat definícióját az 1.11 sz. melléklet tartalmazza.

6.1.2.4 Állomáshasználat díja tehervonatok számára

- *Tehervonatok állomáshasználati díja:*

A pályahálózat-működtető a tehervonatok (D vonatkategória) számára az 5.3.4 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén a állomás kategóriájának megfelelő díjtételt számítja fel.

Tehervonatok állomáshasználat csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.5 Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díja

A rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díját a 6.1.2.4 pontban felsorolt állomáshasználati díjak tartalmazzák.

6.1.2.6 Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja

A vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díját 6.1.2.3 és a 6.1.2.4 pontban felsorolt állomáshasználati díjak tartalmazzák.

6.1.2.7 Járműtárolási díj

Az 5.3.7 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű/nap. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

A díj 24 órát meghaladó tárolásnál kerül felszámításra, minden megkezdett 24 óra egész napnak számít. Az első 24 óra díjmentes. A járműtárolási díjat az adott járművet a tárolási helyre érkeztető hozzáférésre jogosult köteles megfizetni.

6.1.2.8 Vasúti járműmérleg használatának díja

Az 5.3.8.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.3 Járolékos szolgáltatások díja

Lásd a 6.1.2 pontban leírtakat.

6.1.4 Kiegészítő szolgáltatások díja

6.1.4.1 Vontatási villamos energia biztosításának díja

Az 5.4.1 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/kWh. Díjtételét a 6.3.4.1 és 6.3.4.2 számú táblázatok tartalmazzák.

A díj a következő tételeket foglalja magában:

- továbbadott vontatási villamos energia díja
- rendszerhasználat díja
- továbbadott vontatási villamos energia hálózati veszteség díja
- egyéb üzemeltetés díja
- energiaadó díja
- a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (Vet.) szerinti pénzeszközök díja.

A szolgáltatás igénybevétele esetén a díjtételek együttesen kerülnek kiszámlázásra.

6.1.4.2 Vontatási felhasználású üzemanyag biztosításának díja

Az 5.4.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/liter. Díjtételeit 6.3.4.1 és 6.3.4.2 számú táblázatok tartalmazzák.

6.1.4.3 Egyéb energia szolgáltatás díja

6.1.4.3.1 Vízöltéshez használt víz díja

Az 5.4.3.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/m³. Díjtételeit 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.3.2 Nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia díj

Az 5.4.3.2 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj. *Mértékegysége:* Ft/kWh.

Díjtételét a 6.3.4.1 és 6.3.4.2 számú táblázatok tartalmazzák.

A díj a következő tételeket foglalja magában:

- továbbadott nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia díja
- rendszerhasználat díja
- továbbadott nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia hálózati veszteség díja
- egyéb üzemeltetés díja
- energiaadó díja
- a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (Vet.) szerinti pénzeszközök díja.

A szolgáltatás igénybevétele esetén a díjtételek együttesen kerülnek kiszámlázásra.

6.1.4.3.3 Nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált üzemanyag biztosításának díja

Az 5.4.3.3 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/liter. Díjtételeit 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.4 Tolatószemélyzet biztosítási díj

Az 5.4.4. pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.
Mértékegysége: Ft/fő/óra. Díjtételeit a 6.3.4.1 és a 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

Tolatószemélyzet biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz. Ha a tolatószemélyzet biztosítása bármely okból (tolatás beszüntetése vonatközlekedés, illetve egyéb ok miatt) több műveletből áll, akkor az egyes műveletek tényleges időigényének összegét kell elszámolni abban az esetben is, ha az egyes műveletek nem közvetlen egymásutánban, hanem megszakításokkal kerülnek elvégzésre.

Ha egy tolatás során egyszerre több vonat szét-/összerendezése valósul meg, és a felhasznált tolatási idő az egyes vonatokhoz közvetlenül nem hozzárendelhető, úgy a tolatószemélyzet biztosítás időalapját az egyes vonatokba/-ból be-/kisorozott járművek darabszáma szerint kell megosztani.

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megelőzőleg több, egymástól különböző kapacitásigénylő részére kiutalt menetvonalban kerülnek/-tek továbbításra, és a tolatási idő az egyes kapacitásigénylő kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a tolatószemélyzet biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező kapacitásigénylők között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

A tolatási tevékenységhez kapcsolódó tiszta (nettó) munkaidő értelmezése során felmerülő fontosabb fogalmak meghatározása az alábbi utasításokban szerepel:

Fogalom neve	A fogalom meghatározásának helye
Tolatás	F.2. Utasítás 1.2.106 p.
Értesítés a tolatás engedélyezéséről	F.2. Utasítás 4.1.3. - 4.1.3.5. p.
Tolatás megszüntetése és folytatása	F.2. Utasítás 4.1.4. - 4.1.4.1. p.
Tolatásvezető teendői	F.2. Utasítás 4.1.6. - 4.1.6.2. p.
A tolatásban résztvevők kötelességei	F.2. Utasítás 4.1.7. - 4.1.7.3. p.
Kapcsolás csavarkapoccsal	F.2. Utasítás 7.3.6. p.
Kapcsolásra kötelezett dolgozók	F.2. Utasítás 7.10.4. p.
Vonatátvétel lazító	F.7. Utasítás 78. p.
Légfékkel végzett tolatószolgálati tevékenység	E.2. Utasítás 5.4. alfejezet
Védekezés járműmegfutamodás ellen a tolatás befejezése után	F.2. Utasítás 5. fejezet

A tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás díja személyszállító vonatok (A, B, C vonatkategória) valamint teher- és mozdonyvonatokra (D, E vonatkategória) külön kerül meghirdetésre.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában az 5.4.4 számú mellékleten kívüli szolgálati helyeken tolatószemélyzet biztosítási időként a tolatószemélyzetnek a telepállomásról (az 5.4.4 pontban meghatározott szolgálati helyek) történő indulásától a telepállomásra történő visszaérkezésig eltelt idő kerül felszámításra. A szolgáltatás visszaigazolásával egyidejűleg a GYSEV Zrt. tájékoztatást ad ezen idő várható mértékéről.

6.1.4.5 Tolatászemélyzet rendelkezésre állása díj

Az 5.4.5 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. Díjtételeit a 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

A szolgáltatás elszámolása a megrendelés alapján történik függetlenül a tényleges igénybevételtől. Minimálisan rendelhető mennyiség 4 óra.

6.1.4.6 Vontatójármű biztosítási díj

Az 5.4.6 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű/óra. Díjtételét a 6.3.4.1 és 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza. Vontatójármű biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz. Ha a vontatójármű biztosítása bármely okból (tolatás beszüntetése vonatközlekedés, illetve egyéb ok miatt) több műveletből áll, akkor az egyes műveletek tényleges időigényének összegét kell elszámolni abban az esetben is, ha az egyes műveletek nem közvetlen egymásutánban, hanem megszakításokkal kerülnek elvégzésre.

Ha egy tolatás során egyszerre több vonat szét/összerendezése valósul meg, és a felhasznált tolatási idő az egyes vonatokhoz közvetlenül nem hozzárendelhető, úgy a vontatójármű biztosítás időalapját az egyes vonatokba/-ból be-/kisorozott járművek darabszáma szerint kell megosztani.

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megeelőzőleg több, egymástól különböző kapacitásigénylő részére kiutalt menetvonalban kerülnek(-tek) továbbításra, és a tolatási idő az egyes kapacitásigénylő kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a vontatójármű biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező kapacitásigénylők között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

A vontatójármű biztosítása tolatás céljából szolgáltatás díja személyszállító vonatok (A, B, C vonatkategória) valamint teher- és mozdonyvonatokra (D, E vonatkategória) külön kerül meghirdetésre.

6.1.4.7 Vontatójármű rendelkezésre állása díj

Az 5.4.7 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű/óra. Díjtételeit a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában a szolgáltatás elszámolása a megrendelés alapján történik függetlenül a tényleges igénybevételtől. Minimálisan rendelhető mennyiség 4 óra.

6.1.4.8 Vonatfelvételi személyzeti díj

Az 5.4.8 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. Díjtételét a 6.3.4.1 és a 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.9 Vonat előkészítés díja

Az 5.4.9 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. Díjtételét a 6.3.4.1 és a 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.10 Mérlegeléshez biztosított személyzeti díj

Az 5.4.10 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.11 Rendkívüli küldemény továbbításához szükséges engedély kiadásának díja

A szolgáltatás díját a közlekedtetési díj tartalmazza.

6.1.4.12 Tengelyátszerelési díj

Az 5.4.12 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

A tengelyátszerelési díj tartalmazza a forgóváznak mind a széles nyomtávról normál nyomtávra történő átszerelését, mind a normál nyomtávról széles nyomtávra történő visszacszerelését.

6.1.4.13 Forgóváz használati díj

Az 5.4.13 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/óra/forgóváz. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.5 Mellékszolgáltatások díja

6.1.5.1 Vasúti jármű műszaki vizsgálatának díja

Az 5.5.1 pontban meghatározott szolgáltatásáért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/vonat.

Díjtételét a 6.3.5.1 számú táblázat tartalmazza.

6.2 Díjszabási rendszer

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatán alkalmazott díjszabási rendszert a Díjképzési rendelet alapján elkészített Díjképzési Módszertan II. tartalmazza (6.1-1 számú melléklet).

A hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentum tartalmazza (6.1-2 számú melléklet).

6.3 Díjak

A pályaszakaszok és szolgálati helyek meghatározott szolgáltatásoknál figyelembe vett díjkategóriába sorolását a 6.3-1 és a 6.3-2 számú melléklet tartalmazza.

6.3.1 Alapszolgáltatások díjai

6.3.1.1 Menetvonal biztosítási díjak

Menetvonal biztosítási díjak

6.3.1.1. számú táblázat

Menetvonal biztosítási díj (Ft/menetvonal)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
MÁV Zrt.	71	515	586
GYSEV Zrt.	44	393	437

6.3.1.2 Közlekedtetési díjak

Vonatkilométer alapú közlekedtetési díj a MÁV Zrt. pályahálózaton

6.3.1.2-1. számú táblázat

Közlekedtetési díj (Ft/vonatkm)	I. kat. pályaszakasz			II. kat. pályaszakasz			III. kat. pályaszakasz		
	Díj	Felár	Fizetendő összeg	Díj	Felár	Fizetendő összeg	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok	116	270	386	165	173	338	118	9	127
Tehervonatok	112	285	397	125	249	374	202	0	202
Mozdonyvonatok	198	171	369	196	170	366	265	97	362

Bruttótonnakilométer alapú közlekedtetési díj a MÁV Zrt. pályahálózaton

6.3.1.2-2. számú táblázat

Közlekedtetési díj (Ft/bruttótonnakm)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok	0,24	0	0,24
Tehervonatok			
Mozdonyvonatok			

Vonatkilométer alapú közlekedtetési díj a GYSEV Zrt. pályahálózaton

6.3.1.2-3. számú táblázat

Közlekedtetési díj (Ft/vonatkm)	I. kat. pályaszakasz			II. kat. pályaszakasz			III. kat. pályaszakasz		
	Díj	Felár	Fizetendő összeg	Díj	Felár	Fizetendő összeg	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok	40	237	277	31	233	264	11	89	100
Tehervonatok	40	230	270	31	231	262	11	89	100
Mozdonyvonatok	40	276	316	31	233	264	11	89	100

Bruttótonnakilométer alapú közlekedtetési díj a GYSEV Zrt. pályahálózatán

6.3.1.2-4. számú táblázat

Közlekedtetési díj (Ft/bruttótonnakm)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok	0,23	0	0,23
Tehervonatok			
Mozdonyvonatok			

6.3.2 Járulékos szolgáltatások díjai**6.3.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai****Járulékos szolgáltatások díjai a MÁV Zrt. pályahálózatán**

6.3.2.1 számú táblázat

1) Felsővezeték használati díj (Ft/ villamosvontakm)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Felsővezeték használati díj	33	25	58

2) Üzemanyag vételező helyek használatának díja (Ft/ liter)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Üzemanyag vételező helyek használatának díja	23	0	23

3) Megállás célú állomáshasználati díj (Ft/ állomáshasználat)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok (A, B)			
I. kategóriájú állomáson	1639	1630	3269
II. kategóriájú állomáson	1168	1572	2740
III. kategóriájú állomáson	1044	855	1899
IV. kategóriájú állomáson	949	751	1700

4) Kiinduló-/végállomás használati díj (Ft/ állomáshasználat)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok (A, B, C)			
I. kategóriájú állomáson	1035	1235	2270
II. kategóriájú állomáson	904	906	1810
III. kategóriájú állomáson	905	0	905
IV. kategóriájú állomáson	904	1	905

5) Állomáshasználati díj (Ft/állomáshasználat)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Tehervonatok (D)			
I. kategóriájú állomáson	4283	0	4283
II. kategóriájú állomáson	2167	0	2167
III. kategóriájú állomáson	687	0	687

7) Járműtárolási díj (Ft/ jármű/nap)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Járműtárolási díj	48	74	122

8) Vasúti járműmérleg használatának díja (Ft/jármű)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Vasúti járműmérleg használatának díja	2397	0	2397

6.3.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

Járulékos szolgáltatások díjai a GYSEV Zrt. pályahálózatán

6.3.2.2 számú táblázat

1) Felsővezeték használati díj (Ft/villamosvonalkm)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Felsővezeték használati díj	11	70	81

2) Üzemanyag vételező helyek használatának díja (Ft/ liter)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Üzemanyag vételező helyek használatának díja	16	0	16

3) Megállás célú állomás használati díja (Ft/ állomáshasználat)	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok (A, B)			
I. kategóriájú állomáson	836	894	1730
II. kategóriájú állomáson	676	819	1495
III. kategóriájú állomáson	1135	160	1295
IV. kategóriájú állomáson	519	667	1186

4) Kiinduló/végállomás használati díja (Ft/ állomáshasználat)	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
Személyszállító vonatok (A, B, C)			
I. kategóriájú állomáson	1437	386	1823
II. kategóriájú állomáson	1711	0	1711
III. kategóriájú állomáson	984	562	1546

5) Állomáshasználati díj (Ft/ állomáshasználat)	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
Tehervonatok (D)			
I. kategóriájú állomáson	3000	0	3000
II. kategóriájú állomáson	2250	0	2250
III. kategóriájú állomáson	1500	0	1500

7) Járműtárolási díj (Ft/ jármű/nap)	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
Járműtárolási díj	75	114	189

8) Vasúti járműmérleg használatának díja (Ft/jármű)	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
Vasúti járműmérleg használatának díja	2 142	0	2 142

6.3.3 Járulékos szolgáltatások díjai

Lásd a 6.3.2 fejezetet.

6.3.4 Kiegészítő szolgáltatások díjai

6.3.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

Kiegészítő szolgáltatások díjai a MÁV Zrt. pályahálózatán

6.3.4.1. számú táblázat

Megnevezés	
1) Vontatási villamos energia biztosításának díja (Ft/kWh)	
Továbbadott vontatási villamos energia díja	20,1
Rendszerhasználat díja	3,7
Továbbadott vontatási villamos energia hálózati veszteség díja	1,2
Energiaadó díja	0,3
Vet. szerinti pénzeszközök díja	1,7
Egyéb üzemeltetés díja	0,03
2) Vontatási felhasználású üzemanyag biztosításának díja (Ft/liter)	301
3) Nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia biztosításának díja (Ft/kWh)	
Továbbadott nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia díja	23,3
Rendszerhasználat díja	3,1
Továbbadott nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia hálózati veszteség díja	0,3
Energiaadó díja	0,3
Vet. szerinti pénzeszközök díja	1,5
Egyéb üzemeltetés díja	0,03
4) Nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált üzemanyag biztosításának díja (Ft/liter)	301
5) Tolatószemélyzet biztosítási díj személyszállító vonatok számára (Ft/fő/óra)	8 659
6) Tolatószemélyzet biztosítási díj teher- és mozdonyvonatok számára (Ft/fő/óra)	4 210
7) Vonatfelvételi személyzeti díj (Ft/fő/óra)	4 090
8) Vontatójármű biztosítási díj személyszállító vonatok számára (Ft/jármű/óra)	40 615
9) Vontatójármű biztosítási díj teher- és mozdonyvonatok számára (Ft/jármű/óra)	23 135
10) Mérlegeléshez biztosított személyzeti díj (Ft/jármű)	6 222
11) Tengelyátszerelési díj (Ft/jármű)	58 767
12) Forgóváz használati díj (Ft/óra/forgóváz)	83

6.3.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

Kiegészítő szolgáltatások díjai a GYSEV Zrt. pályahálózatán

6.3.4.2 számú táblázat

Megnevezés	
1) Vontatási villamos energia biztosításának díja (Ft/kWh)	
Továbbadott vontatási villamos energia díja	17,7
Rendszerhasználat díja	2,1
Továbbadott vontatási villamos energia hálózati veszteség díja	3,7
Energiaadó díja	0,3
Vet. szerinti pénzeszközök díja	1,4
Egyéb üzemeltetés díja	-
2) Vontatási felhasználású üzemanyag biztosításának díja (Ft/liter)	399
3) Nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia biztosításának díja (Ft/kWh)	
Továbbadott nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia díja	18,5
Rendszerhasználat díja	2,2
Továbbadott nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia hálózati veszteség díja	3,9
Energiaadó díja	0,3
Vet. szerinti pénzeszközök díja	1,5
Egyéb üzemeltetés díja	-
4) Vízfeltöltéshez használt víz díja (Ft/m ³)	477
5) Tolatószemélyzet biztosítási díj - személyszállító vonatok számára (Ft/fő/óra)	5 328
6)Tolatószemélyzet biztosítási díj - teher- és mozdonyvonatok számára (Ft/fő/óra)	3 970
7) Tolatószemélyzet rendelkezésre állása díj - személyszállító vonatok számára (Ft/fő/óra)	3 829
8)Tolatószemélyzet rendelkezésre állása díj - teher- és mozdonyvonatok számára (Ft/fő/óra)	1 960
9) Vonat-előkészítés díja (Ft/fő/óra)	3 970
10) Vontatójármű biztosítási díj személyszállító vonatok számára (Ft/jármű/óra)	22 593
11) Vontatójármű biztosítási díj teher-és mozdonyvonatok számára (Ft/jármű/óra)	22 000
12) Vontatójármű rendelkezésre állása díj személyszállító vonatok számára (Ft/jármű/óra)	15 914
13) Vontatójármű rendelkezésre állása díj teher-és mozdonyvonatok számára (Ft/jármű/óra)	11 400

6.3.5 Mellékszolgáltatások díjai**6.3.5.1 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások díjai****Mellékszolgáltatások díjai a GYSEV Zrt. pályahálózatán****6.3.5.1 számú táblázat**

Megnevezés	
1 .Vasúti jármű műszaki vizsgálatának díja (Ft/vonat)	6 354

6.4 Teljesítményösztönző Rendszer

A Vtv. és a vasúti teljesítményösztönző rendszer részletes szabályairól szóló 57/2015. (IX. 30.) NFM rendelet rögzíti a teljesítményösztönző rendszer alapjait.

A VPE Kft. a hálózati zavarok csökkentése és a vasúti közlekedési teljesítmények javítása érdekében teljesítményösztönző rendszert határoz meg, amelynek alapelvei a vasúti pályahálózat egészére vonatkozóan azonosak.

A pályahálózat-működtetőre és a kapacitásigénylőre is vonatkozó teljesítményösztönző rendszer elemei a hálózati zavart okozó tevékenységért kiszabott pénzügyi hátrányok, valamint a terv feletti teljesítményért járó pénzügyi előnyök. A pénzügyi hátrány egyértelműen a pályahálózat-működtető vagy egy hozzáférésre jogosult által okozott hálózati zavarhoz kötődik.

A teljesítményösztönző rendszer a pályahálózat-működtetőre és a hozzáférésre jogosultra egymással arányos elemeket tartalmaz.

A VPE Kft. úgy határozza meg a teljesítményösztönző rendszer elemeinek mértékét és alkalmazásuk feltételeit, hogy a teljesítményösztönző rendszer működtetéséből származó anyagi előny a működtetés ráfordításaival arányos legyen, valamint a hálózati zavar okai azonosításának adminisztratív költsége ne haladja meg a hálózati zavar okozásáért kiszabott pénzügyi hátrányt.

A teljesítményösztönző rendszer figyelembe veszi az igényelttől eltérően felhasznált pályahálózat-kapacitást, valamint előnyben részesíti azokat a hozzáférésre jogosultakat, akik a menetrendszerűségi mértéket meghaladóan vették ténylegesen igénybe a pályahálózat-kapacitást. A teljesítményösztönző rendszer alapján meghatározott pénzügyi előnyök és pénzügyi hátrányok a hálózat-hozzáférési díjak pénzügyi elszámolásának keretében is elszámolhatók, de azok a hálózati zavarokból származó károk rendezésébe nem vonhatók be.

A VPE Kft. az alkalmazott teljesítményösztönző rendszer tapasztalatait - így különösen a hálózati zavarok csökkentésére gyakorolt hatást - minden menetrendi évre vonatkozóan a pályahálózat-működtető, a kapacitásigénylők és a vasúti igazgatási szerv bevonásával értékeli.

A teljesítményösztönző rendszer kiterjed:

- pontosságot ösztönző elemre,
- a környezetbarát közlekedési módot támogató ösztönző elemekre
- egyéb, a vonat közlekedtetéséhez kapcsolódó ösztönző elemekre.

6.5 A díjszabási rendszer és a díjak várható változásai

A díjstruktúra kialakítása az átláthatóság elvét követve többek között egyértelműen és ellenőrizhetően meghatározza a szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások körét, rendelkezik azok - a vasúti pályahálózat legkisebb egységeire történő - felosztásáról. A költségalapot tükröző díjtételek kalkulálása a pályahálózat-működtetők által szolgáltatott költségadatok és teljesítmény tervadatok alapján történik. A fizetendő díjtételek a díjszámítás időpontjában ismert állami szerepvállalás mértékét figyelembe véve kerülnek megállapításra.

A Díjképzési Módszertan és Díjszámítási Dokumentum a Hálózati Üzletszabályzat mellékleteként részletes betekintést enged a hozzáférésre jogosultak által fizetendő díjtételek kalkulálásának módszertanába, továbbá a kalkuláció alapját képező adatokba.

A díjak felülvizsgálatára vonatkozó részletes szabályokat a Díjképzési Módszertan tartalmazza.

6.6 A számlázás menete

A Hálózati Üzletszabályzat 17. számú módosítása során a MÁV Zrt. vonatkozásában egyes korábban meghirdetett díjak, felárak és fizetendő összegek értéke csökkent, mely csökkentett értékeket a 2015/2016-os menetrendi időszak vonatkozásában kell alkalmazni.

Az elszámolás alapja a Vtv. 67/R. § (3) bekezdésének a)-b) pontja alapján kiutalt kapacitás. A pályahálózat-működtető az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények, valamint az adott hónapra már kiállított számlák alapján egyenleg számlát állít ki a hálózat-hozzáférési szerződés szerint.

Az éves üzemi menetrendben nem szereplő pályahálózat felhasználás ellenértékét a pályahálózat-működtető az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények alapján számlázza ki a hozzáférésre jogosult számára. A felek a hálózat-hozzáférési szerződésben a számlázás időpontjáról eltérően is megállapodhatnak.

A GYSEV Zrt., mint nem független pályahálózat-működtető nevében a számlák kiállítását a VPE Kft. végzi.

A hozzáférésre jogosult a számla elismerésével kötelezettséget vállal arra, hogy a vasúti pályahálózathoz való hozzáférésért felszámított hálózat-hozzáférési díjakat megfizeti. A fizetési határidő a hálózat-hozzáférési szerződésben kerül meghatározásra azzal a feltétellel, hogy a fizetési határidőt 30 napnál hosszabb időtartamban nem lehet meghatározni. Késedelmes fizetés esetén a Ptk. szerinti késedelmi kamat kerül felszámításra.

A pályahálózat használatáról kiadott számlán el kell különíteni az alap-, járulékos, kiegészítő és mellékszolgáltatások díjait, illetve az alkalmazott kedvezményeket és felárakat.

A számlának összevethetőnek kell lennie a VPE Kft. által a kapacitásigénylők menetvonal igényei alapján adott ajánlatával.